

Да ўвагі!

Хто хоча
набываць газету
ў офісе рэдакцыі —
чакаем!

Народная Воля

3 ПЕРШЫХ ВУСНАЎ

Пра што гаварылі былыя калегі Станіслаў Багданкевіч і Міхаіл Мясніковіч...

Як раней паведамлялася, былы старшыня Нацбанка Станіслаў Багданкевіч нечакана быў запрошаны на сустрэчу з прэм'ер-міністрам Міхаілам Мясніковічам. «Гэта не была візіт прадстаўніка "пятай калона" да прэм'ер-міністра. Гэта была размова двух прафесараў, двух былых калегаў, якіх разам працавалі і шмат чаго рабілі для сваёй краіны», — сказаў Багданкевіч журналісту "Народнай Воля".

— Мы разам арганізавалі уваход краіны ў МВФ, Банк рэканструкцыі і развіцця, шукалі фінансы для рэабілітацыі эканомікі, часта ляталі разам за акіяна. Потым нашы шляхі разыйшліся: Мясніковіч пайшоў па шляху падтрымкі ўлады, а я, як цяпер называюць, па шляху "пятай калона". Так што ніякай дыскусіі паміж намі не было. Гэта быў абмен думкамі. Ён хацеў са мной параіцца. А што да пасады эксперта пры Акадэміі навук, то я адмовіўся ад цеснага супрацоўніцтва. Кансультацыі ж час ад часу, калі спатрэбіцца, даваць магу.

— Сам прэм'ер-міністр хучэй за ўсё не хацеў бы афішаваць сустрэчу з вамі? Яму цяпер, відаць, нягледзячы на ўвагу, і не ў Радзі. Таму што ў МВФ уваходзіць з паўтары сотні краін і, калі што, то папрасіць прабажання, але не страшніцца незалежнасці. А калі атрымаем грошы толькі ад Расіі, то можам атрымаць і суверэнітэт, і уласнасць. Гэта — кабала!

— Атрымаць крэдыт у МВФ цяпер праблематычна, ды і час ідзе...

Неабходна звярнуцца да грамадскасці, каб супакоіць народ. Я параіў звярнуцца за крэдытам у МВФ, каб стабілізаваць нацыянальную валюту. Нам патрэбна каля 1 мільярд долараў. Мы летась праелі 7 мільярд. Нам патрэбны крэдыт, каб падняцца да таго ўзроўню, які мы заслугуваем. Друкаваць паперкі — гэта шлях да гіперінфляцыі. Неабходны вялікі крэдыт, які быў бы бліжэй да дэфіцыту гандлёвага балансу за год, каб не так балюча перавесці людзей на больш нізкі ўзровень жыцця, бо мы жылі не па сродках. Як цяпер апусціцца на больш нізкі ўзровень — спыніць прадпрыемствы, абваліць цэны, стварыць беспрацоўе? Гэта непажадана. Я параіў узяць крэдыт, каб мець час для структурнай перабудовы эканомікі, яе мадэрнізацыі, пад'ёму канкурэнтаздольнасці. Гэта значыць — для пераходу на жыццё па сродках. Нам крэдыт лепш браць у МВФ, а не ў Расіі.

Таму што ў МВФ уваходзіць з паўтары сотні краін і, калі што, то папрасіць прабажання, але не страшніцца незалежнасці. А калі атрымаем грошы толькі ад Расіі, то можам атрымаць і суверэнітэт, і уласнасць. Гэта — кабала!

— Атрымаць крэдыт у МВФ цяпер праблематычна, ды і час ідзе...

Асноўныя акцыянеры фонду ЗША, Еўрасоюза, Японія і Канада. Я адразу сказаў, што без спынення палітычных рэпрэсій, без спынення рэпрэсій супраць недзяржаўных СМІ, без вывазлення ўсіх палітвязняў, без правядзення сістэмных рэформ нічога не атрымаецца. Што да мадэрнізацыі, то гэта ж не "пятая калона" патрэбна — гэтага патрэбна сама эканоміка. Урад вымушаны ісці на змену. Без крэдыту мы будзем мець абвал эканомікі. Я за тое, каб урад выконваў праграму інвестыцый. Але без дэмакратычных пераўтварэнняў нічога не будзе. Адной эканоміі мала, неабходна палітычная лібералізацыя.

— Падчас сустрэчы Міхаіл Мясніковіч выказаў нейкія свае меркаванні?

— Ён падзяляў сваімі думкамі. Казаў, што вырашаюць праблему ў комплексе. Я на развіццанне ўрачэй яму пералічыў меры, якія трэба ўзяць, каб выканаць, каб уратаваць эканоміку. Гэта не толькі мае думкі, а цэлай катаргі эканамістаў. Я гэта ўсё зрабіў ад свайго імя, а не ад апазіцыі. Яшчэ раз скажу, што зніжэнне ўзроўню жыцця народа павінна праісці цывільна. З тым, каб потым пайсці ўверх.

— Гэта першая ваша сустрэча з Мясніковічам пасля таго, як вышылі з турмы?

— Так. Адноўчы толькі два размова па тэлефоне. Гэта была прыватная размова. Праблема краіны мы тады не абмяркоўвалі.

Любоў ЛУНЁВА.

АКТУАЛІ

Светлана
КАЛИНКИНА

Пальцем в небо

І плакаць хочацца, і смеяцца, і ругацца, і разводзіць рукамі. А ўсе іза-за цен да іза-за прайважнасці, которое то ли совсем поглупело, то ли всех нас за дураков держит.

Нам говорят: цены выросли, потому что подорожала валюта. Соответственно, если в товаре есть хоть какая-то доля импорта, то не вырасти в цене он не мог. Из такого объяснения, конечно, понятно, почему подорожали кофе, чай, конфеты, рис — ну, не растут у нас ни кофейные деревья, ни какао-бобы, ни чайные плантации, ни рисовые. Но кто объяснит, почему аж на 40% подорожал сахар? Мы ж, сахарную севику импортируем? Или заводы пересмотрели цены, потому что уже делают сахар из свежескопированного урожая? Из-за чего объективно он вдруг стал дороже?... Нет объяснений. Говорят, что мы равнялись на соседей. Так давайте для начала сравнимся с ними по уровню зарплат.

Причем с сахаром вообще не красивая история получилась: сегодня Лукашенко проводит совещания и говорит, что больше ничего дорожать не должно, а завтра все магазины выписывают на сахар новые ценники. И ведь суровое прошло совещание, всем были даны поручения... Но вот выполнили с точностью до наоборот.

Заместитель министра экономики Андрей Тур оправдал девальвацию рубля и рост цен очень умно, по-научному. Мол, всему причина — диспаритет цен у нас и в странах-соседах. В переводе на русский язык это означает: в Беларуси все было настолько дешево, что соседи купили белорусские товары. И чтобы этого не допустить, мы вынуждены были идти на обвал рубля и рост цен.

В общем, нашел оправдание. Только и логика, и реалии опровергают титулованного экономиста Тура. Вот сейчас в Гомельской и Могилевской областях действительно говорят, что соседи очень активизировались и все скрупают. И правильно, так и должно было быть. Потому что если раньше на 100 долларов соседи в белорусских магазинах могли купить 80 килограммов того же сахара, то теперь сто. А, к примеру, по водке выигрывает еще

больше. Ведь доллары, российские рубли, гривны, литы, латы не обесценились. Это наш родной рубль (а вместе с ним наши зарплаты, пенсия, стипендия, сбережения) стараниями экономистов, в число которых входит и Андрей Тур, навернулся на взлете... И теперь соседи в наши магазины могут приезжать богачами. Действительность вновь опровергла горе-экономистов.

Впрочем, чего ж к этому Туру прицепились? Один человек может и ошибаться, и терять профессионализм, и из ума выжить. Но как могли выжить из ума чиновники Национального банка и правительства одновременно? А сейчас бегает друг за другом: "Ай-ай, что делать? Девальвация не дала эффекта, валюты все равно нет".

Этим важным людям был дан карт-бланш. Коль уж все равно дорожничали до необходимости рекордной разовой девальвации (в прямом смысле побили мировой рекорд — мы по обеспечиванию денег и нищью Африку обогнали, и авантюру Латинскую Америку), то уже не имеет большого значения: 56% будет девальвация, 60% или 65%. Главное, чтобы эти позорные очереди у обменников исчезли, чтобы люди не несли неделимые круглосуточную вахту в ожидании валюты, чтобы производители знали, как считать цены, а продавцы — по сколько продавать. Но...

С умным видом и очень долго правительство и Нацбанк считывали курс, который снимет проблему и вернет смысл легальным валютно-обменным операциям. Наконец, высчитали. И... попали пальцем в небо. Потому что, как утверждает экономист Сергей Чалый, за основу была взята некая среднеарифметическая величина по итогам валютных торгов в течение последнего месяца. Хотя кому интересно, что месяц назад доллар стоил три тысячи, если его было не купить и если вы точно так же тот курс нафантазировали? Что вы считали?

Вот если бы врачи ставили диагнозы и лечили людей, исходя из показателя средней температуры пациентов по больнице, да бы судили. А руководителем Нацбанка и правительства —

хоты бы жны. Они почему-то решили, что можно установить какой-то фондовый курс рубля к основному валюту, отдать приказ, и валюта сразу появится. А теперь пребывают в недоумении, почему приказ не выполнен?.. Горе без ума это называется. И, на мой взгляд, после всего, что натворили, и главе Нацбанка, и главе правительства, и всем руководителем экономического блока надо предоставить только одну возможность — отдавать приказы исключительно жене и теще (если, конечно, они позволяют). И хотя звучат голоса, что мол, правительство недавно работает, а Нацбанк всего лишь выполнял предвыборные пожелания президента по росту зарплат... То есть они не вполне виноваты. Но я с таким подходом категорически не согласна. Туло брал под козырек, выполнял все прихоти начальства, понимая, что это ведет к краху, — виновен. Соглашались работать в правительстве, понимая, какое хозяйство получаются, от зарплат не отказались, поняв, что не выполняешь поставленную задачу, — виновен.

А то веселая у нас тут жизнь, просто воплощенная иллюстрация к поговорке "Без хозяина изба". Старик плачет, видя цены в магазинах, а правительство Антарктиду осваивает, спутник в космос запускает, пятизвездочные отели строит.

Людей в один день сделали вдвое беднее — и никто не виноват: все чиновники, как сидели, так и сидят на совещаниях, речи президента конспектируют. Так хорошо живем, что категория малообеспеченных граждан (а к ней относятся бедные, к ней относятся нищие) в нашей стране увеличилась вдвое, но нам твердят только одно: "Все хорошо, не надо паники".

Паники действительно не надо. Но так жить нельзя. Потому что хозяин в доме должен быть. Хозяин, который понимает, кого и когда надо наказывать, кого — похвалить, куда потратить деньги, а на чем сэкономить... А то у нашего правительства из всех проектов только "Дожинок" да "Славянские базары" получаются. Догулялись...

А вообще, берут все, что, собственно, и понятно, — новые поставки будут уже по новым ценам.

Цэны на сельгаспрадукцыю ўзрастуць на 50 працэнтаў

Да канца года аптова-адпласнае цэны на сельгаспрадукцыю будуць павышаны на 50%. Пра гэта паведаміў міністр сельскай гаспадаркі і харчавання Міхаіл РУСЫ, адказваючы на пытанні парламентарыяў. Пры гэтым Руся адзначыў, што павелічэнне цен "будзе зроблена ў некалькі этапў". "Разавага павышэння не будзе", — падкрэсліў ён. Але ці лягчы пакупнікам ад таго, што цэны растуць пакрысе, аднак кожны дзень?!

ЭКСПЕРТЫЗА

Freedom House аднесла Беларусь да рэпрэсіўных грамадстваў

Міжнародная праваабарончая арганізацыя Freedom House да 17-й сесіі Савета ААН па правах чалавека апублікавала штогадовую справаздачу аб краінах, дзе маюцца ўсе парашуюцца правы чалавека. У спіс "рэпрэсіўных грамадстваў свету" трапіла і Беларусь. Да апошняй ступені негатывнай ацэнкі ў рэйтынгу Freedom House Беларусь "не дацягнула" толькі аднаго пункта.

Пры складанні рэйтынгу "самых рэпрэсіўных краін свету" эксперты арганізацыі ацэньваюць на шкале ад аднаго да сямі узровень палітычных і грамадзянскіх свабод у краіне. "Самыя рэпрэсіўныя краіны" рэйтынгу Freedom House па аб'едзеным катэгорыя атрымалі дзесяць краін: Бірма, Лівія, Паўночная Карэя, Самалі, Судан, Тывет, Туркменістан, Узбекістан, Экватарыяльная Гвінея і Эрытрыя.

Беларусь жа ўвайшла ў другую дзясятку краін, дзе, на думку міжнародных праваабаронцаў, і абсалютна палітычнымі свабодамі знаходзіцца на такім жа ўзроўні, як і ў "самых рэпрэсіўных краінах свету", а сітуацыя з грамадзянскімі свабодамі трохі лепш — ацэненая на "шасцірку". У гэты спіс, акрамя Беларусі, таксама ўвайшлі Заходняя Сахара (Марока), Кітай, Кот д'Івуар, Куба, Ларос, Саудаўская Аравія, Сірыя, Чад і Паўднёвая Асецыя.

Па словах прадстаўніка Freedom House Пола Шрыффера, жыццё гэтых краін не могуць карыстацца фундаментальнымі грамадзянскімі правамі, а "поўнай адсутнасць палітычных свабод для рэфарму і гэтых краінах дазволіла недэмакратычным рэжымам захавацца з года ў год".

РЕГИСТРАТУРА

Импортные лекарства могут подорожать на 60 процентов

Белорусским таблеткам также "резкого роста цен не избежать"

Пока ценники в аптеках прежние и на импортные лекарства, и на отечественные. Увеличилась только покупательская активность. Провизоры и частные, и государственные аптеки отмечают, что белорусы запасаются впрок и импортными препаратами, и белорусскими.

— Буквально пару минут назад ушла пенсионерка, которая купила 5 упаковок "но-шпы" и 20 (!) пластинок цитрамона, — рассказали нам в одной из аптек Минска. — Говорит, взяла на черный день, потому что часто их принимает. Купила также пару упаковок кардиомегнила и эналаприла. Тоже про запас.

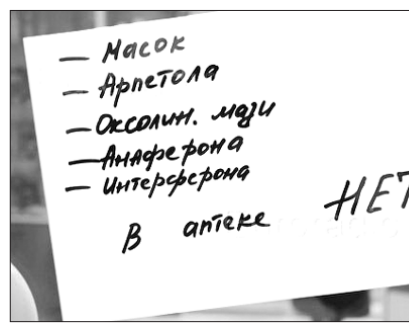
А вообще, берут все, что, собственно, и понятно, — новые поставки будут уже по новым ценам.

То, что лекарства подорожают, известно. Концерн "Белинфарм" уже внес предложение в Минэкономики о повышении цен на отечественные лекарственные средства. Журналистам агентства "Интерфакс" в концерне пояснили: "Есть предложение по достаточному широкому ассортименту лекарств, которые выпускают входящие в концерн фармпредприятия и цены на которые регулирует государство... Минэкономики в этих условиях намерено обеспечить минимально возможный рост розничных цен, в том числе за счет снижения уровня рентабельности фармпредприятий". Но, признаются чиновники, "по отдельным позициям, например, где доля импортного сырья достигает 90%, резкого роста цен не избежать".

Цены на импортные лекарства дис-

трибьюторы пересчитывают уже с 1 июня. — Все, что будет поступать в аптеки, будет реализовываться по новым ценам, — рассказали нам в одной из коммерческих аптек столицы. — Сегодня дистрибьюторы и так оказались в очень тяжелой ситуации, потому что когда случается девальвация, они несут убытки. У них ведь нет реальных денег, они не работают по предоплате: заключают контракт и после реализации товара происходит расчет с фармпредприятиями. Поэтому майские и даже апрельские поставки лекарств, которые еще находятся на складах, будут пересмотрены с учетом девальвации и поступят в аптеки по новым ценам.

По словам собеседника, минимум, на который подорожают импортные препара-

ты, — 60 процентов. Это с учетом девальвации и торговой наценки, которая регулируется указом президента. И если, например, вы спасались от аллергии кларитином, одна упаковка которого стоит сегодня в пределах 22 тысяч, то после 60-процентного подорожания придется выложить за препарат более 35 тысяч (!). Судя по всему, в условиях финансового кризиса для многих белорусов импортные лекарства станут недоступным товаром, от которого, не исключено, придется отказаться. А если белорусского аналога нет?!

А вот же время лекарства не тот товар, которым можно запастись на годы. Поэтому никакого ажиотажа здесь быть не может.

Ольга ГРИНЕВИЦКАЯ.

ГАЗЕТА—ЧЫТАЧЫ

Падпісвайцеся — і не хвалойцеся!

"Народная Воля" выдаецца па графіку, без збояў, а некаторыя чытачы ўсё хвалюцца: а раптам суд спыніць выданне газеты?

Шаноўныя сябры! Не хвалойцеся! "Народная Воля" выдавалася, выдаецца і будзе выдавацца. Пры любых абставінах, у любых умовах. Нават калі здарыцца самае неверагоднае, Вы зможаце даслаць свае рэквізыты — і "Народная Воля" будзе ў Вашых руках дзень у дзень, гадзіна ў гадзіну.

Але ёсць усе падставы верыць у тое, што самае страшнае не здарыцца. Вось і ўчора Касацкая калегія Вышэйшага Гаспадарчага суда ўлічыла скаргу рэдакцыі і змяніла вызначэнне, выключыўшы з яго спрэчныя фармулёўкі наконт матываў прыняцця іска Міністэрства інфармацыі да "Народнай Воля". Спадзяёмся, што і ў далейшым суд зойме аб'ектыўную пазіцыю.

Яшчэ раз паўтараем: не хвалойцеся, паважаныя чытачы, "Народная Воля" заўжды будзе з Вамі. Не здрадзіце і Вы ёй. Наадварот, наша сяброўства павінна быць падмацавана большай колькасцю падпісчыкаў. Таму не адкладвайце на завтра тое, што можна зрабіць сёння. Ідзе падпіска на другую палову 2011 года і Вас чакаюць у паштовых аддзяленнях і спецыялізаваных пунктах "Белсаюздруку".

Вы — з «Народнай Воляй», «Народнай Воля» — з Вамі!

СЁННЯ

Беларускі Кангрэс дэмакратычных прафсаюзаў — за адстаўку ўрада

Сёння ў Мінску з удзелам прадстаўнікоў урада, афіцыйных незалежных прафсаюзаў прайдзе пазачарговае пасяджэнне Нацыянальнага савета па сацыяльна-працоўных пытаннях. Галоўная тэма мерапрыемства — абмеркаванне сітуацыі, якая склалася на спажывацкім і валютным рынку краіны пасля 56%-най девальвацыі, якая не так даўно адбылася ў Беларусі. Запрашэнне на пасяджэнне Нацыянальнага савета па сацыяльна-працоўных пытаннях атрымалі і прадстаўнікі Беларускага кангрэса дэмакратычных прафсаюзаў.

З чым пойдуць на пасяджэнне прадстаўнікі незалежных прафсаюзаў? Якое выйсе са складанай эканамічнай сітуацыі будзе прапановаў? На гэтыя пытанні "Народная Воля" адказаў старшыня Беларускага кангрэса дэмакратычных прафсаюзаў **Аляксандр ЯРАШУК**: "Запрашэнне паўдзельнічаць у пасяджэнні Нацыянальнага савета мы атрымалі за два дні да падзеі", — сказаў Аляксандр Ярашук. — Асабіста я не змагу там прысутнічаць, бо вылятаю ў замежную камандзіроўку. Але нашы прадстаўнікі там абавязкова будуць. З якімі прапановамі пойдзем? Яны навідавоку. Пасля абвалу нацыянальнай валюты, абсяцэння за робатку рабочых урад страціў усялякі давер. Таму мы пойдзем туды з яснай прапановай: такі ўрад павінен сысці ў адстаўку ў поўным складзе.

Сітуацыя, якая склалася зараз у айчынай эканоміцы, не дзівная. "Ручное" кіраванне эканомікай у рэшце рэшт павінна было прынесці да таго, што мы ўсе маем і бачым зараз — кошты выраслі, за-

робкі абсяцэнніліся. Каб выправіць сітуацыю, на нашу думку, неадкладна неабходна "разнявіць" малы і сярэдні бізнес. У нас ёсць шэраг прапановаў на гэты конт, якія і будуць агучаны на пасяджэнні Нацыянальнага савета па сацыяльных і працоўных пытаннях".

А вось як за паліпшэнне ўзроўню дабрабыту працоўных на сённяшнім пасяджэнні будзе змагацца прадстаўнікі афіцыйных прафсаюзаў, напярэдадні пасяджэння высветліць не ўдалося. У Федэрацый прафсаюзаў Беларусі карэспандант "Народнай Воля" адказаў: "Усе навіны аб выніках пасяджэння Нацыянальнага камітэта па сацыяльных і працоўных пытаннях з'яўца на нашым сайце. А да гэтага мы нічога не скажам..."

Віталей ГАРБУЗАЎ.

SOS!

За дзесяць гадоў дзяцей у краіне стала на трэць менш

Па даных Белстата, на пачатак 2011 года колькасць дзяцей у ўзросце да 18 гадоў склапа 1 мільён 737 тысяч чалавек, з якіх 40% — дзеці ў ўзросце да 7 гадоў

(695,1 тыс. чалавек), 41,3% — 7—14 гадоў (718,1 тыс. чалавек), 18,7% — падлеткі ў ўзросце 15—17 гадоў (324,2 тыс. чалавек). Такім чынам, у параўнанні з

2000 годам колькасць дзяцей у ўзросце да 18 гадоў у цэлым па Беларусі памяншылася на 27,4%, а ў сельскай мясцовасці — на 37%.

ТЭМА ДНЯ

Пакуты Мікалая Рамашына і такіх, як ён

"Наступае трэндзец — давалося пачуць у тэлефоннай размове з Мікалаем Рамашыным, іпэшнікам з рынку "Светла", што ў сталічным мікрараёне "Серабранка". — "Прыездзіце, паслухайце мяне ды іншыя, далей трываць немагчыма — наш бізнес трашчыць па швах..."

Садхуся ў свой дрэндылет і кірую ў Серабранку. Рынак як рынак, такіх у Мінску (ды і па ўсёй Беларусі) досыць: гандлёвыя рады, падаткі-боксы, панура-аб'яквыя гандляры і гандляры... Пакутніку не густа, але тавар пакуль ёсць — абыток, шмоткі, посуд і усё астатняе. А вось і другі сектар, шосты гандлёвы рад... Знаёмімся: Мікалай Рамашын, Кацярына Трафімаўна, Дзмітрый, Уладзімір... Адзін Рамашын назваў сваё прызвішча, астатнія стухаваліся — быццам які страх скаваў іпэшнікаў.

— Дык у чым праблема? — пытаюся. — Што вас гняце?

— А тое і гняце, дарагі чалавек, што бізнес наш на ладан дыхае, — узяла быка за рогі Кацярына Трафімаўна. — Узьць хоць мяне. Я пенсіянерка, маю пенсію 630 тысяч рублёў. Але ж і бізнес мужа працягваю, бо ён яго пачынаў. У гэты бізнес мы ўклілі ўсё свае зберажэнні. Муж памёр на гэтай працы: паехаў у Маскву на оптавы рынак ды там і памёр — сэрца не вытрымала... Але не пра тое размова. Мне як пенсіянерцы ёсць 20-працэнтная лётка на падаткі. Толькі гэта не ратуе. Цяперка, каб выплаціць падатак у тэрмін і ў поўным аб'ёме, мусліра браць грошы з пенсіі... А як паціям, калі падаткі склалі 900 тысяч рублёў?! А дадзіце суды аб'яквыя выплаты за арэнду, абслугоўванне касавых апаратаў, падатак на нерухомасть, то атрымаецца калі паўтара мільёна. Ну, хіба так можна? Нейкі абсурд...

— Выходзіць, самая балючая кропка ў вашай справе — непад'ясненне падаткі?

— Каб жа толькі адны падаткі, — падключнаецца да размовы Мікалай Рамашын, — мы папросту на мяжы банкруцтва, усё 650 іпэшнікаў серабранскага рынку "Светла". Думаю, што так і па ўсёй Беларусі, а нас ж недзе 230 тысяч — цэлая армія... Працуем апошнім часам толькі на хлеб і соль. Чаму? Першае, самі падаткі... Вазьміце падатак на дабаўленую вартасць. Мы, як ні дзіўна, мусім плаціць... падвойны ПДВ. Мала таго, што — як усё законнапалухмяна грамадзяне — плацім так званы адзіны падатак, дык яшчэ і падвойны ПДВ. Калі тавар перасекае мяжу (з той жа Расіі ці Украіны) і яго прывезлі ў Мінск — на яго ўжо ідзе падатак на дабаўленую вартасць. А тут я павінен зноўку яго плаціць. Той жа падатак! Хоць забіце, не разумею я гэтага. На якой такой падставе?

Раней адзіны падатак разам з ПДВ складаў недзе 50 еўра. Памнажайце на два — 100 еўра. Потым мы дамагліся сплываць дзяржаве ў беларускіх рублях. Але рубель падаў, валюта знікла з поля зроку, затым дэвальвацыя — і мы апынуліся на мяжы банкруцтва. Раней некалькі выкручаліся, зводзілі канцы з канцамі, цяпер — поўна для манеўра звужалася настолькі, што некаторыя пачалі звараваць свой бізнес. Іншыя ідуць у бестэрміновы, вымушаны адпачынак — каб перажыць гэтую навалу. А чаму? Выручка ад гандлю упала ў разы. У пакупніку — мізэрная пакупніцкая здольнасць. І самае галоўнае — мы не маем абаротнай валюты, каб весці бізнес. Дайшло да смешнага: па мільёны тыдні я прастаяў у чарзе ля аб'ёмніка 32 гадзіны — без сну, нагах. І гэта з-за нейкай мізэрнай сумы. Так жыць і працаваць немагчыма. Нас ніхто не хоча разумець

— ні Дэпартамент па малым і сярэднім прадпрыемствам, ні чыноўнікі на месцах. Выручка — па нулях альбо ў мінус, а падаткі — будзь добры — заплаці да 28-га числа кожнага месяца. А хіба нельга зрабіць так, як гэта робіцца ва ўсім цывілізаваным свеце? Так, як і ў нас раней было: падаткі выплачваюцца ў залежнасці ад атрыманай выручкі. Думаю, гэта было б спраядлівва. Карацей, усё скіравана на тое, каб нас канчаткова збанкрутаваць. Таму і прыдумляюцца розныя формы кантролю, каб з дробным бізнесам, індывідуальнай камерцыйнай пачынальніцай, калі ў мяне няма вырочкі, то пра якія падаткі можна весці гаворку?.. А тут дзяржава тры шкуру з усю, з чаго можна: заплаці за нерухомасть, за арэнду, за абслугоўванне касавых апаратаў... Проста абдзіра-лаўка. Скажыце, ну як я ў нас нерухомаць, каб за яе плаціць падатак?! Але ж мусім плаціць: і за арэнду — 300 тысяч у месяц, і падатак на нерухомаць...

— Але пра якую нерухомаць ідзе гаворка? Вы ўсяго толькі арандатары, а не ўласнікі... Лукашэнка неадназначна заявіў: на рынках не павінна быць прыватнай уласнасці...

— Гаворыцца адно, а робіцца зусім іншае, — тлумачыць Уладзімір. — У свой час нас прымушлі выкупіць гандлёвыя боксы, павільёны. Выкупілі. Але як плацілі за арэнду і падатак на нерухомаць, так і плацім. У абход закона, бо ў Бюро тэхнічнай інвентарызацыі нам і не думалі выпісваць тэхнічныя пашпарты на так званую нерухомаць. Мікалай высьвятляў гэтую калізію ў падатковай інспекцыі Ленінскага раёна, але чыноўнікі і слухаць не захачелі. У іх сваю задачу — папаўняць казну...

Мікалай Рамашын:
— Так, давалося... Прышла папера — заплаціць падатак на нерухомаць. Я пытаюся ў падаткавікоў: "Якая ж гэта нерухомаць, калі мне БТ і нават тэхнічны пашпарт не афарміраваны?" Нерухомаць — гэта старыя цыярыны гандлёвы аб'ект. З падмуракам, сценамі, дахам, вокнамі і г.д. А ў тэхпашпартзе запісана, што мая гандлёвая кропка — лёгкая-пераносная канструкцыя, палатка. Хочаце браць падатак на нерухомаць — афарміце тэхпашпарт па ўсіх правілах. Але дзе там! Можна, на самым версе вертыкалі нас і перастаялі ўспрымаць як "вашыя блохі" (усё ж карысць дзяржаве немалая ад нашай дзейнасці), але на нязвымы ўзроўні іпэшнікаў па-ранейшаму не

лічаць за людзей. І гэта сярэднім прадпрыемствам, ні чыноўнікі на месцах. Выручка — па нулях альбо ў мінус, а падаткі — будзь добры — заплаці да 28-га числа кожнага месяца. А хіба нельга зрабіць так, як гэта робіцца ва ўсім цывілізаваным свеце? Так, як і ў нас раней было: падаткі выплачваюцца ў залежнасці ад атрыманай выручкі. Думаю, гэта было б спраядлівва. Карацей, усё скіравана на тое, каб нас канчаткова збанкрутаваць. Таму і прыдумляюцца розныя формы кантролю, каб з дробным бізнесам, індывідуальнай камерцыйнай пачынальніцай, калі ў мяне няма вырочкі, то пра якія падаткі можна весці гаворку?.. А тут дзяржава тры шкуру з усю, з чаго можна: заплаці за нерухомаць, за арэнду, за абслугоўванне касавых апаратаў... Проста абдзіра-лаўка. Скажыце, ну як я ў нас нерухомаць, каб за яе плаціць падатак?! Але ж мусім плаціць: і за арэнду — 300 тысяч у месяц, і падатак на нерухомаць...

— Але пра якую нерухомаць ідзе гаворка? Вы ўсяго толькі арандатары, а не ўласнікі... Лукашэнка неадназначна заявіў: на рынках не павінна быць прыватнай уласнасці...

— Гаворыцца адно, а робіцца зусім іншае, — тлумачыць Уладзімір. — У свой час нас прымушлі выкупіць гандлёвыя боксы, павільёны. Выкупілі. Але як плацілі за арэнду і падатак на нерухомаць, так і плацім. У абход закона, бо ў Бюро тэхнічнай інвентарызацыі нам і не думалі выпісваць тэхнічныя пашпарты на так званую нерухомаць. Мікалай высьвятляў гэтую калізію ў падатковай інспекцыі Ленінскага раёна, але чыноўнікі і слухаць не захачелі. У іх сваю задачу — папаўняць казну...

Мікалай Рамашын:
— Так, давалося... Прышла папера — заплаціць падатак на нерухомаць. Я пытаюся ў падаткавікоў: "Якая ж гэта нерухомаць, калі мне БТ і нават тэхнічны пашпарт не афарміраваны?" Нерухомаць — гэта старыя цыярыны гандлёвы аб'ект. З падмуракам, сценамі, дахам, вокнамі і г.д. А ў тэхпашпартзе запісана, што мая гандлёвая кропка — лёгкая-пераносная канструкцыя, палатка. Хочаце браць падатак на нерухомаць — афарміце тэхпашпарт па ўсіх правілах. Але дзе там! Можна, на самым версе вертыкалі нас і перастаялі ўспрымаць як "вашыя блохі" (усё ж карысць дзяржаве немалая ад нашай дзейнасці), але на нязвымы ўзроўні іпэшнікаў па-ранейшаму не

Кацярына Трафімаўна:
— Усё робіцца, каб з нас высунуць па максимуму. Нават праз тыя ж касавыя апараты. Ну, купіў я апарат, паць гадоў яго эксплуатую, кармію пасяродніку, а затым — праз паць гадоў іду — абавязаны купіць новы. Бацьце, стары выйшаў з нейкага рэестра... Які амерыканец круціць ручку дапатопага касавых апаратаў усё жыццё — і нічога, спраўляецца. А тут — купі новы. Значыцца, дай заробіць вытворцу, пасярэднікам, падаткавікам, друкаркам. Так-так, мы ж і журналісты розныя для кантрольных органаў купляем за свае грошы. Карацей, многім чыноўнікам пры ўладзе і іх дзеткам выгадна трымаць нас на кароткім павадку, бо за наш кошт хораша жывецца. То хто насамрэч "вашыя блохі"?

— У краіне дзясяткі тысяч індывідуальных прадпрыемстваў, і, верагодна, паўсюль гэтак жа каршына. То ці спрабавалі вы некалькі аб'яднацца ды абараніць свае правы?

Мікалай Рамашын:
— Канечне, і не адзін раз — тройчы. Тройчы спрабавалі зарэгістраваць у Мінусце свой гандлёвыя месца на выставы. Але купіў яго на "Інтэграле" я так і не змог... Толькі праз фірмачку-пасярэдніка. І той жа фірмачы павінен штомесячна плаціць за так звананае "абслугоўванне касавых апаратаў" — ад 30 да 70 тысяч рублёў. Іншыя, як мой сосед па гэтым боксе, — усё 132 тысячы, штомесячна. Прычым касавы апарат лічыцца складаным электрацэнтральным вырабам, на яго павінен давацца гарантыя на тры гады. А што на самай справе? У чым заключаецца "абслугоўванне касавых апаратаў"? Задавацца з кога-небудзь "Тусона" заявляецца на гандлёвую кропку, правярае плагіроўку і ўсё... А калі апарат зломіцца, то я павінен аплаціць рамонт па поўнай праграме. А дзе гарантыяныя абавязальствы вытворцы?.. Ніякіх гарантыяў — плаці і усё!

— Але чаму так?

Георгій ЧЫГІР.

КОШЕЛЕК

На што заморожаны цені?

Правітельством Беларусі ўтверджан дополнителный перечень социально значимых товаров, на которые Министерством экономики может вводиться временное регулирование цен сроком до 90 дней.

- В перечень числятся:
1. Рыба живая
 2. Рыба свежемороженая (кроме деликатесных)
 3. Сельдь соленая
 4. Сыры из коровьего молока твердые и мягкие
 5. Крупа: перловая, ячневая, овсяная
 6. Хлопья овсяные без вкусовых и иных добавок
 7. Свежие: огурцы, помидоры, яблоки, бананы, лимоны, апельсины
 8. Кофе, чай
 9. Соль поваренная пищевая (кроме соли пищевой морской)
 10. Субпродукты из говядины и свинины первой и второй категорий, из мяса кур и цыплят
 11. Вареные колбасы, сосиски
 12. Кроваые и ливерные колбасы
 13. Синтетические моющие средства
- Наряду с этим постановлением правительства №676 установлено, что цены (тарифы) на социально значимые товары (работы, услуги) не могут до 1 июля 2011 года повышаться и превышать уровень, утверждённый по состоянию на 28 мая 2011 года.

ТЕМ ВРЕМЕНЕМ

Импортеры прогнозируют прекращение поставок ряда товаров, включенных правительством в дополнительный перечень социально значимых товаров, цены на которые будут временно регулироваться государством. Такое мнение высказал агентству ПРАЙМ-ТАСС один из импортеров, комментируя решение правительства.

"Можно ожидать, что после распродажи имеющихся на складах магазинов и оптовых предприятий запасов таких товаров, как сельдь, импортные яблоки, бананы и цитрусовые, кофе, чай и моющие средства, новых партий этих товаров может не быть. Импорт этих товаров станет невозможен из-за высокого курса валют по отношению к белорусскому рублю и невозможности в силу решения правительства поднять цены на эти товары", — сказал собеседник агентства.

Остальные товары, вошедшие в дополнительный список социально значимых, цены на которые будут временно регулироваться, будут в торговле только белорусского производства, и то только в случае их выпуска в количестве, достаточном для удовлетворения внутреннего спроса, полагают он.

ОФИЦИАЛЬНО

Льготные кредиты на покупку белорусских товаров отменены

Совет министров Беларуси принял решение приостановить выдачу льготных кредитов гражданам на приобретение товаров белорусского производства.

Напомним, что ранее кредит на покупку товаров, перечень которых утверждался правительством страны (55 наименований), можно было получить на срок до трех лет под 10% годовых. Считалось, что таким образом правительство стимулировало разгрузку складов белорусских предприятий.

Однако сейчас банки, видимо, опасаются, что люди просто не смогут эти кредиты вернуть. По крайней мере, еще в конце марта — начале апреля коммерческие банки по собственной инициативе начали ограничивать выдачу кредитов физлицам в национальной валюте. Эксперты главной причине принудительного сокращения кредитования в начале лета видят именно в существенно возросших рисках невозврата кредитов физлицами, а вовсе не в попытке стабилизировать валютный рынок.

КСТАТИ

Согласно постановлению правительства, магазины "Белкоопсоюз", организации отделов управлений рабочего снабжения, организации Минобороны, организации Управления делами президента, расположенные в сельской местности, имеют право на повышенные надбавки при реализации социально значимых товаров. Почему правительство пошло так, что цены на селе могут быть выше, сказать сложно.

ТОЛЬКИ ЛІЧБЫ

Дык дзе ж таго бюджэту хопіць?!

"Апетыты" пры крадзяжы бюджэтных сродкаў сапраўды ўражваюць.

Як паведаміла Упраўленне інфармацыі і грамадскіх сувязяў МУС, за чатыры першыя месяцы гэтага года органамі ўнутраных спраў выяўлена 142 факты крадзяжы бюджэтных сродкаў на суму 5,6 мільярд рублёў.

Такім чынам, ва ўмовах жорсткага фінансавага крызісу, калі, здавалася б, кожная капець павінна быць пад кантролем, "умельцы" іскітрывалі скрасці амаць 2 мільёны долараў з бюджэту. І гэта толькі тое, што заўважылі праваахоўныя органы.

«Спыніце праявы нецярпімасці!»

У дзень 30-годдзя свайго святарства арцыбіскуп Тадэвуш Кандрусевіч выступіў са зваротам адносна сацыяльна-палітычнай сітуацыі ў Беларусі.

"У апошнія часы складаная сацыяльна-палітычная сітуацыя ў Беларусі яшчэ больш пагоршылася ў сувязі з наступіўшай інфляцыяй, што выклікала вялікую занепакоенасць людзей і выдзе да рознага кшталту спекуляцый і выкарыстання чужой бяды дзеля нажывы. Акрамя таго, правыя нецярпімасці і шматлікія ўзаемныя абвінавачванні негатыўна ўплываюць на агульную атмасферу ў краіне. Напэўна, ёсць шмат прычын таго, што здарылася. І на гэтае пытанне трэба шукаць адказ, каб выйсці з крызісу і ў будучыні не паўтараць падобных памылак.

Хрысціянству з яго больш як двухтысячагадовай гісторыяй, злучанай з мудрасцю, крывіцай якой з'яўляецца бясконцы Бог, "ёсць што сказаць людзям ў сацыяльнай сферы", як пісаў папа Леў XIII. Даламогай у пошуку вырашэння праблем нашага грамадства могуць служыць вельмі блізка адно да аднаго сацыяльнае вучэнне Католіцкага Касцёла і сацыяльная канцэпцыя Праваслаўнай Царквы.

Паводле вучэння Касцёла, у супольным жыцці з іншымі людзьмі чалавек атрымлівае магчымасць для свайго поўнага развіцця, дасягнення сваёй дасканаласці і магчымасці паяднання з Богам. Важна, каб у дзятка былі створаны ўсе ўмовы.

Яшчэ Папа Павел VI казаў, што развіццё не абмяжоўваецца толькі эканамічнай і тэхнічнай сферамі, але ўключае ў сябе дэбятны кожны чалавек культуры, павягі да правы і годнасці іншых людзей, прызнанне вышэйшых каштоўнасцяў і Бога як іх крыніцы і мэты.

Таксама і благааслаўлены Ян Павел II навуаўчы, што сапраўднае развіццё не павінна абмяжоўвацца толькі панажэннем работатат і паслугаў, гэта значыць таго, чым можна валодаць. Сапраўднае развіццё павінна спрыяць паўнацэлавага быцця.

Сённяшні Пантыфік Бенедыкт XVI жага аб неабходнасці інтэгральнага развіцця чалавек, якое павінна спрыяць рэалізацыі чалавекі ў ма-

тэрыяльным і духоўным вымярэннях, скіроўваць да агульнага добра, стаць на абароне жыцця і натуральных правоў чалавека і, нарэшце, садзейнічаць трансцэндэнтнаму гуманізму. Для дасягнення гэтага мэтай сацыяльнае вучэнне Касцёла прапаноўвае чатыры каштоўнасці, якія павінны ўвайсці ў нашае жыццё і стаць яго фундаментам: праўду, свабоду, справядлівасць і любоў. Касцёл адказвае на галоўныя пытанні аб сэнсе і мэце чалавечага жыцця абвясціўнем Евангелія, якое стаць годнасцю чалавечай асобы вышэй за зменлівыя меркаванні і матэрыяльныя выгоды і адначасова забяспечвае свабоду чалавека, чаго не можа ўчыніць ні адзін чалавечы закон. Хіця прамым абавязкам Касцёла не з'яўляецца заснаванне справядлівых структураў, бо гэта належыць да свету палітыкі, тым не менш заданнем Касцёла з'яўляецца ачышчэнне розуму і прабуджэнне ў чалавеку маральных сіл, без якіх існуючая структура не могуць эфектыўна дзейнічаць.

Такім чынам, паводле сацыяльнага вучэння Касцёла, сапраўднае развіццё павінна мець маральны падмурак. Грамадская супольнасць складаецца з людзей, сумленне якіх павінна адлюстроўваць парадка, устаноўлены Богам для Яго стварэння. Таму неабходна спрыяць поўнаму адкрыццю і захаванню гэтага парадку, мэтай якога з'яўляецца развіццё кожнага члена грамадства, уключаючы яго годнасць, правы і абавязкі.

Таму, занепакоены існуючай сітуацыяй, звяртаюся да дзяржаўных улад, свету палітыкі, эканамікі, навукі, культуры, грамадскіх арганізацый, усіх людзей добрай волі, каб пры вырашэнні няякіх сучасных праблем кіраваліся ўзаемнай любоўю і пашанай у грамадзяне адной краіны, якая павінна быць нашым супольным домам, прымаў пад увагу маральныя нормы і прынцыпы сацыяльнага вучэння Касцёла, каб у нашай Бацькаўшчыне мы сапраўды маглі будаваць цывілізацыю жыцця, справядлівасці і любові.

19 чэрвеня ўшануюць лаўрэата прэміі «За свабоду думкі»

Паводле задумы арганізатараў, уганараванне традыцыйна пройдзе на радзіме Васіля Быкава ў вёсцы Бычкі Віцебскай вобласці. Сярод магчымых пераможцаў — Валер Мазынскі, Геннадзь Бураўкін, Ніл Гілевіч, Уладзімір Някляеў.

Па словах с'ябра аргкамітэта імпрэзы Аляксей Кавальца, пераможца па традыцыі супольна вызначыць папярэднія лаўрэаты.

— У нас лаўрэатаў абвясчаюць толькі ў дзень уручэння прэміі. Імёны загады ніхто не ведае, нават сам лаўрэат. Кандыдатуру ў нас халае, у нас вельмі шмат паважаных людзей, і гэта і Мазынскі, і Законнікаў, і Гілевіч, і Бураўкін. Я думаю, што былыя лаўрэаты будучы заважанія і кожны сваё прызвішча будзе называць. Кто больш набярэ, той і пераможца. Арганізацыя — як заўсёды, толькі ў гэтым годзе мы хочам наладзіць імпрэзу больш шырока, больш запрасіць гасцей.

Прэмія "За свабоду думкі" заснавана была экс-кандыдатам

SOS!

Што з намі?

Колькасць насельніцтва Беларусі на 1 мая гэтага года склала 9 млн 471,9 тыс. чалавек.

Пра гэта паведаміла намеснік начальніка ўпраўлення па рабоце з карыстальнікамі статыстычнай інфармацыі Нацыянальнага статыстычнага камітэта Алена Кандрасенка.

У параўнанні з 1 студзеня 2011 года жыхароў краіны стала менш на 9,3 тыс. чалавек. Скарачэнне колькасці насельніцтва абумоўлена перавышэннем на 13 тыс. 43 чалавекі колькасці памёрлых над колькасцю народжаных пры міграцыйным прыросте 3 тыс. 717 чалавек (у студзені—красавіку ў Беларусі прыбылі 5 тыс. 630 чалавек, выбылі 1 тыс. 913).

А дзяцей нарадзілася менш

У Беларусі ў студзені—красавіку бягучага года нарадзіліся 33 тыс. 804 дзіцяці — на 965 дзяцей менш у параўнанні са студзенем—красавіком 2010 года. Агульны каэфіцыент нарадлівасці за чатыры месяцы ў цялым на краіне склаў 10,9 на 1000 жыхароў (у студзені—красавіку 2010 года было 11,1). Сярод рэгіёнаў краіны самы высокі гэты паказчык у бягучым годзе ў Брэсцкай вобласці (11,9), самы нізкі — у Віцебскай вобласці (9,6).

І паміраць сталі больш

За студзень—красавік памерлі 46 тыс. 847 чалавек — на 455 больш у параўнанні са студзенем—красавіком 2010 года. Агульны каэфіцыент смертнасці за чатыры месяцы склаў 15,0 на 1000 насельніцтва (за адпаведны перыяд мінулага года ён быў 14,8). Сярод рэгіёнаў краіны самы высокі гэты паказчык у бягучым годзе — у Віцебскай вобласці (17,3), самы нізкі — у Мінску (9,8).

Дзіцячая смертнасць (дзяцей ва ўзросце да 1 года) знізілася з 4,1 на 1000 народжаных у студзені—красавіку 2010 года да 3,9 у студзені—красавіку 2011 года, паведамае belta.by.

Падрыхтаваны заканапраект аб «каменданцкай гадзіне» для падлеткаў

У Беларусі падрыхтаваны заканапраект, які забараняе непаўналетнім знаходзіцца ў грамадскіх месцах у начны час без суправаджэння. Пра гэта паведаміў намеснік начальніка ўпраўлення прафілактыкі галоўнага ўпраўлення аховы правапарадку і прафілактыкі міліцыі грамадскай бяспекі Міністэрства ўнутраных спраў Аляксандр Саракавіч.

У адпаведнасці з дакументам, падлеткам да 14 гадоў забаронена знаходзіцца ў грамадскіх месцах з 22.00 да 6.00, 14—16 гадоў — з 23.00 да 6.00 без суправаджэння бацькоў або асоб, якія іх замяняюць: апекуноў, па-

пачыцеляў. За парушэнне забароны прадугледжана адміністрацыйная адказнасць.

Саракавіч адзначыў, што з уступленнем закона ў сілу ў кожным выпадку правапарушэння плануецца прымяняць індывідуальны падыход. "Гэта значыць, не кожнага падлетка будуць затрымліваць, прыцягваюць да адміністрацыйнай адказнасці: бывае, падлетак вяртаецца з курсу, з культуры-масавых мерапрыемстваў", — сказаў прадстаўнік МУС.

Як паведаміў намеснік начальніка аддзела ўпраўлення прафілактыкі МУС Валерый Мялешка, з прыняццем закона будзе

распрацавана пастанова Саўміна або іншы дакумент, які сфармулюе правылы знаходжання непаўналетніх у грамадскіх месцах у начны час. У ім з улікам направаданай практыкі будуць прадугледжаны магчымыя варыянты паводзін, пры якіх забарона не будзе дзейнічаць: спартыўныя секцыі, слаборніцтва, паходы ў тэатр...

Як падкрэсліў Мялешка, неабходнасць прыняцця заканапраекта ўжо даўно наспела.

Так, толькі па выніках чатырох месяцаў непаўналетнімі здзейснена амаль 1200 злачынастваў, да 40% з якіх — у начны час.

У Магілёве збіраюцца правесці «мітынг пустых каструляў»

Адпаведная заяўка пададзена ў Магілёўскі гарвыканкам.

Як распавёў лідар Магілёўскай абласной кааліцыі дэмакратычных сіл Юрый Новікаў, заяўнікамі выступілі 12 чалавек: прадстаўнікі апазіцыйнай партыі і грамадскіх арганізацый Магілёўшчыны. "Заяўку падалі на 9 чэрвеня, адказу пакуль няма. Але мы збіраемся пайсці ў гарвыканкам на перамовы, каб, так бы мовіць, папярэдзіць магчымую адмову", — кажа Юрый Новікаў.

Мітынгаваць магілёўцы збіраюцца супраць росту цен, інфляцыі і падзення жыццёвага ўзроўню насельніцтва. Колькасць удзельнікаў акцыі, як пазначана ў заяўцы, да 1000 чалавек. Але калі б далі прарэкламаваць ініцыятыву, народу прыйшло б значна больш, упэўнены Юрый Новікаў.

Актыўнасць наўмысна падалі заяўку на правядзенне акцыі на пляцоўцы па вуліцы Чалюцкай — менавіта гэта месца Магілёўскі гарвыканкам вызначыў для правядзення масавых акцый.

Жыхароў сталіцы паболела

Алена Кандрасенка адзначыла, што колькасць жыхароў за чатыры месяцы бягучага года павялічылася толькі ў Мінску — з 1 млн 864,1 тыс. чалавек на 1 студзеня 2011 года да 1 млн 867,9 тыс. на 1 мая. У астатніх рэгіёнах краіны колькасць жыхароў за

ПАЛІТВЯЗНІ

«Мама, я не магу жыць не па сумленні...»

Са сваёй кватэры ў адным са спальных мікрараёнаў Мінска Зоя Дзімтрыеўна Дрозд выходзіць па некалькі дзсяткаў разоў на дзень. Выходзіць з надзеяй, што вось зараз яна ў чарговы раз адчыніць паштовую скрыню і, нарэшце, атрымае ліст ад любімага сына Дзімы...

Цяпер лісты ад Дзімтрыя, які быў асуджаны на тры гады калоніі за ўдзел у мітынгу 19 снежня — самая вялікая для яе радасць...

"Дзіма рэгулярна піша, на лёс не скардзіцца, падтрымлівае, словам, верыць, што ўсё зрабіў правільна, па сумленні, — гаворыць Зоя Дзімтрыеўна. — Нам яшчэ пашчасціла, што ўсе лісты ад яго атрымліваем. Справа ў тым, што ў Дзімы вельмі дрэнны почырк, можа, цэнзура і не ўчытваецца асабліва, усё ягоняны лісты да мяне даходзяць... Піша, што "тут як у п'янерлагеры", піша, што вельмі рады за Уладзіміра Някляева, які не апынуўся за кратамі. Піша, што адчувае падтрымку, просіць мяне, каб не плакала... Вось так і жыў — ад ліста да ліста..."

Для Зои Дзімтрыеўны, напэўна, як і для іншых людзей, чые сваека, знаёмая, сабрый трапілі пад каток рэпрэсій пасля падзей 19 снежня, жыццё разбілася на дзве часткі — да і пасля Плошчы.

Да Плошчы ў гісторыка Дзімтрыя Дразда была любімая даследчая праца, захапленне фатаграфіяй, безліч спадзяванняў, задул, планаў...

"Дзіма рос добрым хлопчыкам. Вучыўся выдатна, пасля школы скончыў Мінскі тэхналагічны тэхнікум па спецыяльнасці "фотатэхніка", затым пасупіў на гістфак БДУ, які бліскава закончыў, — гаворыць Зоя Дзімтрыеўна. — Ён заўжыў мары стаць гісторыкам-даследчыкам, гісторыя была яго любімым прадметам яшчэ са школы. Дзякуючы сваёй феноменальнай памяці ён лёгка запамінае гістарычныя даты, можа гадзінамі разказваць пра нейкія гістарычныя падзеі..."

Дзімтрый Дрозд, як, напэўна, і належыць сапраўдному гісторыку, — чалавек цікаўны. Можна быць, менавіта таму ён ведае пра свой род амаль усё, пачынаючы з 1600 года. Лепш за Дзімтрыя пра генеалогію рода Драздоў, напэўна, мала хто ведае ўвогуле. "Нашы продкі мелі шляхецкія карані, былі буйнымі землеўладальнікамі, — працягвае Зоя Дзімтрыеўна. — Дарэчы, знаёміць Дразды (так звалі "Царскае сяло" - месца, дзе абдувалі каталіцкіх сённяшняга беларускага чыноўніка. — Аўт.) ў свой час належалі нашым продкам. У вёсцы Дразды і я нарадзіўся Дзімтрый і ягоную сястру Наталію. У Мінск мы пераехалі пазней".

Не выключана, што менавіта падчас працы ў гістарычных архівах, звязанай з вывясленнем каранёў старажытнага роду Драздоў, Дзімтрый залумаў і паспеў выдаць кнігу "Землеўладальнікі Мінскай губерні 1861—1900". Над гэтым 600-старонкавым даведнікам Дзімтрый працаваў два гады: "Ён да таго сам гадоў жаў і працаваў у Маскве, — працягвае апавед Зоя Дзімтрыеўна. — Там ён працаваў фатографам, здымаў пейзажы, бо вельмі любіць прыроду. У яго нават асабістыя фотавыставы былі... Два гады таму ён вярнуўся ў Мінск і сур'ёзна ўзяўся за гэтую кнігу. У гістарычны архівы як на працу хадзіў. У рэшце рэшт дапісаў. Гэта першая кніга сына. Увогуле, кнігі для яго ўсё. Ён можа не патраціць грошы на еду ці адзенне, але на кнігі — заўжды. Дык вось ягоня першая кніга выйшла за два месяцы да арышту..."

19 снежня мінулага года, нягледзячы на тое, што і мама, і сястра адгаворвалі яго ад удзелу ў мітынгі, Дзімтрый пайшоў на Плошчу.

"Я яму казала: сыноч, супрацьстаяць уладзе немагчыма, гэта як пільць супраць цяжэння, — гаворыць Зоя Дзімтрыеўна. — А ён мне: мама, я не магу іначай, я не магу жыць не па сумленні. І пайшоў. Пахараваў яшчэ: маўляў, калі не пасадзяць, то Новы год адсвяткуюем разам..."

Дзімтрыя ўсё ж такі пасадзілі — спачатку на 10 сутак адміністрацыйнага арышту... "Новы год мы і сапраўды разам сустрэлі, як ён і абяцаў, — гаворыць жанчына. — Памятаю, я яму тады сказала: "Ну, дзякуй Богу, што ўсё абшлось". А ён адказаў: маўляў, нічога яшчэ не скончана, усё толькі распачынаецца... Як у вадзі глядзеў..."

У дзень арышту за Дзімтрыем Драздом прыйшлі ў 7 гадзін раніцы. Яго забралі прама з ложка. Людзі ў цывільным, якія за ім прыехалі, толькі і казалі маці: "Мы яго забіраем у якасці сведкі..." У наступны раз Зоя Дзімтрыеўна змагла пабачыць сына толькі ў судзе, дзе яго, нібы значыцца, трымалі ў клет-

Производство биодизеля приостановлено

Губернатор Гродненской области Семен Шапиро раскрыл страшную тайну. Оказывается, "мегапроект" по производству в Беларуси биодизельного топлива оказался... прожектом.

— На мой взгляд, пока страна на биодизеле больше потеряла, чем нашла, — цитируют губернатора гродненские СМИ. — Государство поставило для производства 95% солярыки, остальное — 5% жирных кислот, которые производили на основе рапсового масла. Когда подсчитали, оказалось, что государство недополучило 1 триллион рублей из-за того, что цена была сфор-

мирована без учета акциза. То есть коммерчески это оказалось неэффективным и невыгодным, — сказал Семен Шапиро.

Производством биодизеля в области занималось предприятие "ГродноАзот", сейчас оно приостановлено. "И надо серьезно подумать, стоит ли продолжать", — заметил Семен Шапиро.

Ирина МАЛЬЦЕВА.

ОФИЦИАЛЬНО

Больше трети доходов белорусские семьи тратят на питание

Белстат опубликовал данные о расходах белорусов в 1-м квартале 2011 года. Согласно официальной статистике, основную часть своих доходов семьи, в которой воспитываются дети до 18 лет, тратит на покупку товаров и оплату услуг — то есть на потребительские расходы.

Структура потребительских расходов домашних хозяйств с детьми в 1-м квартале 2011 года (в процентах), по данным Белстата

	Домашние хозяйства с детьми в возрасте до 18 лет
Потребительские расходы — всего	100
в том числе на:	
питание	37,3
алкогольные напитки	1,8
табачные изделия	1,3
одежду, обувь, ткани	9,2
жилье	9,4
в том числе на жилищно-коммунальные услуги	7,1
мебель, предметы бытового назначения	7,1
здравоохранение	2,6
транспорт и связь	18,4
образование, культуру, отдых и спорт	7,6
прочие товары и услуги	5,3

Выходит, что больше трети своих доходов белорусские семьи тратят на продукты, немало средств уходит на транспорт и связь. Любопытно, что в рублевом эквиваленте на образование, культуру, отдых и спорт одна семья тратит в среднем 57,236 руб-

лей. Это стоимость билета в цирк на 10-11 ряды — сегодня она составляет 55,000 рублей... Работаете, чтобы поесть, доехать на работу и иногда позволить себе обновку или немного отдохнуть.

Ольга ГРИНЕВИЦКАЯ.

У Беларуси можна з'явіцца каталіцкае «Радые Марыя»

Мітрапаліт Мінска-Магілёўскі, арцыбіскуп Тадэвуш Кандрусевіч у чэрвені абмяркуе з уладамі краіны пытанне аб арганізацыі вяшчання ў Беларусі каталіцкага "Радые Марыя", паведаміў БеларПАН кеіндзаскаркатр Мінска-Магілёўскай арцыдieceзіі Юрый Санько.

Паводле яго слоў, магчымаасць дзейнасці "Радые Марыя" ў Беларусі ўпершыню абмеркавалася 13 мая на сустрэчы старшыні Папскай рады па срочках масавай камунікацыі арцыбіскупа Клаўдзія Марыі Чэлі з міністрам інфармацыі Беларусі Алегам Праляскоўскім.

"Радые Марыя" заснавана ў 1983 годзе ў Мілане. Сёння яго слухаюць жыхары 53 краін свету.

ДИАЛОГ

Депутаты украинской Рады увидели фильм о Николае Автуховиче

В центре Киева, в кинозале "Дома кино", состоялась презентация и показ документального фильма белорусского режиссера Ольги Миколайчук "Путешествие по бесконечной войне".

Картина посвящена одному из лидеров предпринимательского движения Беларуси Николаю Автуховичу, признанному мировым общественным политическим заключенным. В фильме рассказывается о нелегкой судьбе воина-интернационалиста, награжденного боевыми орденами и медалями, успешного предпринимателя, бросившего вызов вороватому чиновнику и авторитарной системе и в отместку за это оказавшегося в тюрьме по сфабрикованному уголовному делу. Автухович уже стал человеком-легендой в Беларуси и за ее пределами. Человеком, державшим голодовку-протест 90 дней. Тем самым он показал, что выступает против произвола чиновников от правоохранительных органов и властной вертикали.

Нынешняя власть пыталась обвинить Автуховича в терроризме и упрятать за решетку на двадцать лет. Но двадцать не удалось, но на срок больше пяти лет все же упрятали любящего отца, заботливого сына, помогавшего не только близким родственникам, но и многим нуждающимся и обращавшимся к нему за помощью жителям небольшого белорусского городка Волковыск.

Этот фильм показывали в закрытом формате в Минске, в от-

крытом — в Вильнюсе, сейчас его увидели и в Киеве.

Открыл мероприятие организатор, председатель движения солидарности "Разам" Вячеслав Сивич. Главным меседжам его выступления перед аудиторией была идея создания в Украине движения солидарности с демократическими активистами из Беларуси, постоянно подвергающимся репрессиям. Также Вячеслав Сивич пригласил активистов украинских организаций принять участие 19 июня в пикете у посольства Беларуси и России в Киеве, посвященном солидарности с политическими заключенными Беларуси. На презентации выступила режиссер фильма Ольга Миколайчук, которая рассказывала о том, в каких трудных условиях приходилось работать творческой группе, создающей документальное кино в авторитарной стране.

На мероприятии из Беларуси приехали лидеры "афганских", предпринимательских и правозащитных организаций. Не обошлось и без приключений — доехали до столицы Украины не все. Ехавшего в Киев на показ фильма известного общественного деятеля и поэта Михаила Башура белорусские пограничники не выпустили из страны и отправили обратно в Минск.

ПРАФЕСІЙНЫЯ СПРАВЫ

Адвакаты рыхтуюцца да пазачарговай атэстацыі

Міністэрства юстыцыі мае намер правесці пазачарговую атэстацыю адвакатаў корпуса. Прычым атэстацыя кране не толькі шараговых адвакатаў, але і кіраўнікоў калегій і юрыдычных кансультацый.

Як напісана на сайце Міністэрства юстыцыі Рэспублікі Беларусь, загад аб правядзенні пазачарговай атэстацыі выданы ў мітах павышэння адказнасці адвакатаў за выкананне дзяржаўных функцый па забеспячэнні правоў і свабод фізічных і юрыдычных асоб, якаснага выканання прафесійных абавязкаў па аказанні кваліфікаванай юрыдычнай дапамогі."

Загадам прадугледжана, што пазачарговую атэстацыю адвакатаў абласных (Мінскай гарадской) калегій адвакатаў пройдзе з 15 чэрвеня па 15 верасня.

Прычым "атэстацыя старшынёў і намеснікаў старшынёў Рэспубліканскай, абласных і Мінскай гарадской калегій адвакатаў, загадчыкаў гарадскіх і раённых юрыдычных кансультацый, кіраўнікоў іншых арганізацыйных форм ажыццяўлення адвакацкай дзейнасці" будзе праводзіцца Кваліфікацыйнай камісіяй па пытаннях адвакацкай дзейнасці ў Рэспубліцы Беларусь.

"Тры правядзенні атэстацыі адвакатаў будуць улічывацца ў якасці якаснага паказчыка працы адвакатаў па розных катэгорыях спраў, выкананне бясплатнай юрыдычнай дапамогі, прававага асвета насельніцтва, навунасы дысцыплінарных спягананняў, прадлісанню і прадстаўленню арганізацыі юстыцыі пра ўхіленне парушэнняў заканадаўства", — адзначаецца ў паведамленні Міністэра.

Многія адвакаты пакуль устрымліваюцца ад каментарыяў да прэсы. Кажуць толькі, што звычайна атэстацыя адвакатаў праводзіцца раз на пяць гадоў. Любая атэстацыя, а тым больш пазачарговая, безумоўна, у некаторай ступені страсвае момант. Як кажуць самі адвакаты, гэта своеасаблівы тэст на тое, падыходзіць ты для гэтай прафесіі альбо не. Аднак нельга сказаць, што працэдурна атэстацыя была скіравана на чыстку радкоў.

"У нас калі адвакат здзейсніў шасці такое нявартае, то мы ўжываем меры дысцыплінарнага характару — аж

да адлічэння з адвакатуры, — расправёў нам адзін вядомы беларускі адвакат. — Таму на атэстацыі такія сітуацыі не частыя. Як будзе ў выпадку пазачарговай атэстацыі — цяжка спрагназваць. Раней у нас ніколі не было пазачарговых атэстацый..."

Старшыня юрыдычнай камісіі РПГА "Беларускі Хельсінскі камітэт" Гары Паганяла гаворыць, што вывучыў масу заканадаўчых актаў, але ні ў адным з іх не знайшоў права Міністэрства юстыцыі праводзіць пазачарговую атэстацыю ўсяго адвакацкага корпуса.

— Можна быць, і трэба правярць кваліфікацыю асобных адвакатаў і іх адпаведнасць таму ўзроўню, якога патрабуе дзяржава, — кажа Гары Паганяла. — Аднак, атрымаўшы ліцэнзію на пяць гадоў на права адвакацкай дзейнасці, адвакат дапушчаны да прафесіі і мае права ёю займацца. Што да праверак з боку арганізацыі адвакацкага самакіравання і Міністэра, то яны могуць праводзіцца па распараджэнні адпаведных кампетэнтных органаў. Але любая праверка падпарадкавана агульным правіламі — павінны быць вызначаны тэрмін, парадак і мета правядзення гэтых праверак.

Мы ведаем, што са снежня мінулага года пачаліся розныя прадстаўленні і праверкі Міністэра ў дачыненні да некаторых адвакатаў, юрыдычных кансультацый і Мінскай гарадской калегій і цэлым. Гэтая праверка фактычна працягваюцца дагэтуль. У цэлым Мінская гарадская калегія падвяргалася не проста выбарачнай, а сістэмнай праверцы. Дык вось праца на правядзенне пазачарговых такіх атэстацый законам не прадугледжана. І я мяркую, што тут Міністэрства ўсё сваё паўнамоцтва. Павінна было здацца нешта экстраардынарнае, каб праводзіць пазачарговую атэстацыю. Я думаю, калі б змянілі заканадаўчыя ўмовы адвакацкай дзейнасці, калі б паўсюдна былі выяўлены факты грубых пару-

шэнняў, у тым ліку адвакацкай этыкі, па нейкіх чынніках была зніжана эфектыўнасць юрыдычнай дзейнасці адвакатаў ці прыняты шматлікія акты ў галіне судаводства, якія запатрабавалі б праверкі іх ведаў. Але мне здаецца, што Міністэрства хоча выкарыстаць гэтую атэстацыю як прыладу застрашвання адвакатаў, як умова, пры якой адвакаты будучы нэйтральна пачуваць сябе ў прафесіі.

Я лічу, што гэтая акцыя незаконная, і яе можна абскардзіць у Савеце Міністраў, якому падпарадкаваны Міністэрства і Саўмін можа адмяніць акт, які краінае права і інтарэсы грамадзян. Можна таксама звярнуцца ў суды агульнай юрыдыцыі аб прызнанні гэтага юрыдычнага акта несапраўдным, які ўшчамляе законныя правы і інтарэсы грамадзян.

Не ведаю, ці пойдуць на гэты крок адвакаты, але такое права ў іх ёсць. Я разумю, што ў сённяшніх умовах не ўсе адвакаты гатовыя на працэст, бо яны задушаны структурамі дзяржаўнай улады.

У выніку пазачарговай атэстацыі сваіх месцаў могуць пазбавіцца непажаданыя для ўлады адвакаты, у тым ліку вельмі прафесійныя, тыя, хто займае кіруючыя пасады. Гэта праблема вельмі сур'ёзная, небяспечная для незалежнага інстытута адвакатуры і грамадства ў цэлым. Хачу падкрэсліць, што гэта праблема не толькі адвакатаў, але і спажываючых адвакацкіх паслуг. Незалежнасць адвакатуры павінна быць захавана.

У хуткім часе БХК мае намер яшчэ больш даксана ла вывучыць дакументы Міністэра, іншыя нарматыўна-прававыя акты і звярнуцца ў Савет Міністраў, а таксама ў Вышэйшы Гаспадарчы суд для публічнага вырашэння гэтай праблемы.

Мы жадалі б падаць прыклад і грамадзянскай супольнасці, і адвакатам, што за свае правы неабходна змагацца.

Марына КОКТЫШ.

ТАКОЕ ЖЫЦЦЁ

Машчаніцкая справа: як ледзь не былі расстраляны невінаватныя

Шэсць гадоў таму ў вёсцы Вялікая Машчаніца Бялыніцкага раёна адбылося жудаснае забойства сям'і з шасці чалавек, у тым ліку дзвух маленькіх дзетак. Забойцы не знойдзены да гэтай пары, злачынства застаецца нерасследваным.

Нагадаем, што ў ноч з 31 мая на 1 чэрвеня 2005 года ў вёсцы Вялікая Машчаніца Бялыніцкага раёна была забіта сям'я з шасці чалавек, у тым ліку двое маленькіх дзяцей. Праз дзень былі затрыманы пяцёра маладых людзей ва ўзросце ад 18 да 24 гадоў з гэтай жа вёскі, ім неўзабаве было прадуваўна абвінавачанне ў забойстве. Расследаванне па справе цягнулася амаль паўтара года, пасля ў Магілёўскай абласной судзе пад старшынствам суддзі Міхаіла Мельнікава адзінаццаць месяцаў ішоў судовы працэс. Па выніках судовага разгляду пракурор патрабаваў для двух абвінавачаных выключную меру пакарання — расстрэл, для трох іншых — пажыццёвае зняволенне.

Аднак 2 лістапада 2007 года судовай калегія Магілёўскага абласнога суда ўсім пяцёрку хлопцам вынесла апраўдальны прысуд у сувязі з недаказанасцю віны. Адзін з паддасудных — Аляксандр Клепча — быў вызвалены з-пад варты ў зале суда, астатнія чатыры былі пакараны тэрмінамі зняволення ад 4 да 10 гадоў 2 месяцаў за іншыя злачынствы: крадзяжы, сексуальныя адносіны з непаўнагадовымі, спробу згвалтавання, хуліганства. Пазней адбылося пасаджэнне Вярхоўнага суда Рэспублікі Беларусь, які пакаваў прысуд Магілёўскага абласнога суда без змен.

На працягу 2008 года былі вызвалены тры іншыя затрыманыя па "машчаніцкай справе": Генадзь Салаўёў і Сяргей Юшкевіч былі вызвалены па амністыі напрыканцы мая 2008 года, Мікалай Ракуцін быў вызвалены ўмоўна-датэрмінова за Вейнянскай калоніі 26 верасня 2008 года. Пакуль працягвае знаходзіцца ў зняволенні апошні з былых абвінавачаных у забойстве Павел Паўлочэнка, які, згодна з рашэннем суда, атрымаў тэрмін у 10 гадоў і 2 месяцы за шэраг здзейсненых злачынстваў.

Справа набыла вялікі рэзананс у грамадстве. Восенню 2008 года з хлопцамі, якія ледзь не былі расстраляны за злачынства, якое яны не здзейснілі, сустрэлася прадстаўніца міжнароднай праваабарончай арганізацыі "Amnesty International" ("Міжнародная амністыя") ў Беларусі Хізар Макгіл. Хлопцы расказалі пра здзекі і знявагі, якія ім даваліся перабыць падчас затрымання і знаходжання пад арыштом. Слухаўшы некаторыя жудасныя рэчы, нават не верылася, што такое магчыма ў еўрапейскай краіне ў XXI веку... Пра тое, што ім даваліся перажыць, Хізар Макгіл распавяла таксама маці былых абвінавачаных і бабцяў Паўла Паўлочэнкі, які працягвае знаходзіцца пад арыштом.

Дагэтуль няма адказу на галоўнае пытанне — хто забіў гэтую сям'ю з шасці чалавек, у тым ліку двух малых дзетак? Расследаванне працягнуў у чарговы раз, і калі яно будзе скончана, не ведаючы нават вялікай міліцыіскія начальнікі. Тым часам новыя зоркі на пагоны за апошнія гады паспела атрымаць амаль усё кіраўніцтва Бялыніцкага РАУС...

Татцяна СВІРКО.

СОЛИДАРНОСТЬ

Депутаты Европарламента начали кампанию в поддержку политических заключенных в Беларуси

В рамках кампании "Слова поддержки" депутаты Европарламента отправят открытки со словами поддержки белорусским политзаключенным и их семьям.

Акцыя праходзіць пад патронажам экс-міністра інастранных дел Эстоніі, депутата Еўрапейскага Парламента Крстыны Оюланд.

"Эта кампанія, несправа на сімвалічны характар, — знак о нашэй озбочненасці сітуацыяй в Беларусі, — аб'ясніла

Оюланд. — Эти открытки, отправляемые белорусским политическим заключенным и их семьям, — сигнал, что мы не забыли о них и мы солидарны с ними. Это также знак белорусским властям, они должны понимать, что мы пристально наблюдаем за происходящим в стране".

— Среди арестованных есть люди, с которыми я сотрудничала в разное время. Это неприятно видеть людей с демократическим мировоззрением за решеткой, — заявила г-жа Оюланд.

Віталь ГАРБУЗАЎ.

КОРОТКО

Россия ввела запрет на ввоз свежих овощей из всех стран Евросоюза

Это сделано из-за распространения в ряде европейских государств, прежде всего Германии, острой кишечной инфекции. Об этом "Интерфаксу" сообщил глава Роспотребнадзора Геннадий Онищенко.

Ситуация в Йемене перерастает в гражданскую войну

После недолгого перемирия в столице Сана возобновились ожесточенные вооруженные столкновения между правительственными войсками и ополченцами перешедшего на сторону оппозиции влиятельного племени хашид во главе с шейхом Садеком аль-Ахмаром. Вот так выглядело в среду здание йеменского Министерства внутренних дел.

Идут бои и в городе Зинджибаре, захваченном боевиками, связанными с Аль-Кайедой. Напряженной остается ситуация в Таизе, где продолжаются репрессии в отношении сторонников оппозиции.

Несмотря на давление со стороны международного сообщества, президент Йемена Али Абдалла Салех покидать свой пост отказывается. Антиправительственные выступления с требованиями отставки президента не прекращаются в Йемене с февраля. За это время в стране погибли сотни людей.

Сирийская оппозиция заявляет, что будет идти до конца и добиваться свержения правящего режима

Похороны 13-летнего Хамзы-аль-Хатиба, ставшего революционным символом для сирийской оппозиции, прошли в его родной деревне недалеко от города Дераа. Власти Дамаска объявили о проведении расследования обстоятельств гибели мальчика. Оппозиция утверждает, что он был похищен и замучен сотрудниками сил безопасности. Доклад о систематических убийствах и пытках в городе Дераа опубликовала и правозащитная организация Human Rights Watch. Сирийский аналитик Радван Зиадах говорит: "Все больше людей присоединяются к протестному движению, все больше людей переполняются гневом. Люди решаются выйти на улицы, чтобы положить конец жестокому режиму, а Хамза-аль-Хатиб стал иконой сирийской революции".

В среду в рамках всеобщей амнистии политзаключенных, объявленной президентом Башаром аль-Асадом в Сирии были освобождены более 500 человек. Однако эти меры уже недостаточны, чтобы снизить напряженность. Сирийская оппозиция заявляет, что будет идти до конца и добиваться свержения правящего режима.

Комиссия по борьбе с наркоманией призвала к легализации наркотиков

Нынешняя стратегия по борьбе с наркоманией потерпела неудачу. Об этом говорится в новом докладе Комиссии по борьбе с наркоманией, члены которой призывают к легализации некоторых видов наркотиков и к прекращению криминализации наркоманов.

В комиссию входят ряд политиков и бывших государственных деятелей, в том числе бывший Генеральный секретарь ООН Кофи Аннан, экс-президенты Мексики, Колумбии и Бразилии.

Белый дом отверг выдвинутые комиссией предложения по борьбе с наркоманией, назвав их ошибочными.

Американский Госдепартамент опубликовал данные о ядерном арсенале США и России

США превосходят Россию по количеству баллистических ракет дальнего действия и ядерных боеголовок. Об этом говорится в распространенной Госдепартаментом США справке.

В документе отмечается, что Соединенные Штаты обладают 882 размещенными межконтинентальными баллистическими ракетами, ракетами на подводных лодках и тяжелыми бомбардировщиками. У России этих видов вооружения - 521.

Согласно новому договору о СНВ, подписанному между США и Россией в апреле прошлого года в Праге, страны должны сократить число ядерных боеголовок до 1550 штук, число межконтинентальных ракет должно быть ограничено 700 единицами.

В американских штатах продолжают бушевать мощные смерчи

Вчера Торнадо обрушился на город Спрингфилд (штат Массачусетс). В результате четыре человека погибли, десятки получили ранения, повреждены сотни домов, передает CNN.

В столице Йемена Санае продолжаются протесты, на которых демонстранты требуют отставки президента Али Абдуллы Салеха.

Сегодня начинается судебный процесс над бывшим генералом армии боснийских сербов Ратко Младичем

На первом слушании он ответит на один главный вопрос — признает ли себя виновным в инкриминируемых ему преступлениях.

Против Младича выдвинуты обвинения по 11 пунктам, среди которых геноцид и преступления против человечности. Бывшему генералу грозит пожизненное заключение. По мнению главного прокурора Международного уголовного трибунала по бывшей Югославии арест Младича является важным событием для международного правосудия.

"За последние годы я побывал в Боснии более 10 раз, где встречался с организациями, представляющими интересы жертв конфликта. Их главным требованием к международному сообществу и трибуналу была

гарантия того, что Ратко Младич окажется под арестом. Для трибунала, разумеется, это тоже очень важно. Младич — самый высокопоставленный военный армии боснийских сербов, которого предстанет перед судом в Гааге. Этот арест имеет огромное значение для международного правосудия в целом. Он означает — в конце концов подзвучиваемые в совершении кровавых преступлений будут однажды арестованы. Мы полностью отдаем себе отчет в том, что этот процесс должен произойти как можно скорее и самым лучшим образом".

Главный пункт обвинения против Младича — события в Сребренице, где летом 1995 года были убиты около 8 тысяч мусульман.

ОБ ЭТОМ ГОВОРЯТ...

Смертоносная кишечная палочка напугала и перессорила Европу

Европа охвачена страхом перед распространением опасной энтерогеморрагической кишечной палочки, уже вызвавшей гибель 16 человек и сотни случаев заболевания по всему континенту. Европейцы винят в распространении E.coli испанских сельхозпроизводителей и запрещают импорт испанских овощей. Испанцы возмущены: эти обвинения беспочвенны, в Испании нет ни одного случая заболевания, а панику раздувают СМИ. Производители подсчитывают убытки, врачи дают рекомендации, как избежать заражения.

Кто виноват?

"Тревога в Европе: кишечная палочка распространяется" — констатирует The Wall Street Journal. Как пишет корреспондент издания, европейцы возлагают друг на друга вину за появление загадочного источника распространения кишечной палочки, из-за которой сотни заразились по всему континенту.

"Вспышка заболевания заставила Россию запретить импорт некоторых свежих овощей из Испании и Германии из опасений, что они заражены, в то время как австрийские власти направили в супермаркеты инспекторов, чтобы убедиться, что испанские овощи, подозреваемые в заражении, сняты с продажи", — говорится в статье.

В Германии, где было зафиксировано большинство заражений E.coli и все известные случаи со смертельным исходом, чиновники заявили, что, по их мнению, некоторые огурцы из Испании заражены кишечной палочкой, хотя точный источник заражения пока не определен. Представитель ЕС отметил, что транспортная цепочка была длинной, и огурцы из Испании могли заразиться в любой точке своего маршрута.

Откуда исходит опасность?

Немецкая Die Welt рассказывает о ситуации, сложившейся в испанской провинции Альмерия. Этот регион традиционно являлся производителем овощей и фруктов. Нынешний кризис может нанести удар сельскохозяйственной отрасли региона.

Как полагают жители небольших андалузских деревень, выращивающие огурцы на продажу, вспышка смертоносной инфекции произошла по вине сельхозпроизводителей, стремящихся к рекордным показателям производства. "Еще 30 лет назад, — поясняет корреспондент Луизе Вагнер, — урожай помидоров и огурцов снимался всего лишь раз в году. Сегодня овощи созревают круглый год — такого результата можно добиться только при использовании пестицидов и удобрений. Здоровых овощей при таком производстве ждать не приходится".

Издание приводит и мнение владельца аграрного хозяйства Parafuts, специализирующегося на помидорах и расположенного по соседству с "огуречным" предприятием Hortofruticola, попавшим под подозрение. По его словам, уже были случаи использования для полива овощей сточных вод, загрязненных фекалиями.

Сами производители огурцов от комментариев пока отказываются. Однако и они, и власти провинции уверены: заражение овощей могло произойти не на их родине, а при транспортировке или хранении. До сих пор в Испании не было зафиксировано ни одного случая обнаружения опасной

бактерии. Огурцы обоих андалузских производителей Hortofruticola и Pepino Bio Frunet перед экспортом прошли проверку на наличие бактерий штамма E.coli — результаты оказались отрицательными.

Что известно о бактерии, пугающей Европу?

Этим вопросом задается Джузеппе Ремуцци в материале, опубликованном в газете Corriere della Sera.

История изучения E.coli началась в 1950-х годах. Как выяснили ученые, бактерия Coli способна производить токсин, убивающий почечные клетки. Исследователи назвали его экзотоксином. Бактерия Coli живет в желудке коров и телят и не причиняет им никакого вреда. Но если человек съест зараженное мясо, он рискует заболеть. По словам специалистов, не все подвержены воздействию зараженного материала заболева-

ют и лишь у двоих из 10 возникают проблемы с почками (гломеруло-уремический синдром, или острая почечная недостаточность). Болезнь особенно тяжело протекает у детей: у них нет антител, поэтому они более уязвимы. Для лечения тяжелых случаев применяют гемодиализ и плазмаферез, рассказывает издание. Но теперь есть еще и новый лекарственный препарат, в котором главное действующее вещество — антитела. Препарат называется экулизумаб. Он может применяться в самых тяжелых случаях неврологических повреждений и комы. К счастью, такие случаи очень редки.

венного питания. Что касается употребления овощей дома, здесь эксперт советует тщательно мыть купленные овощи и счищать с них кожуру, а также следить за гигиеной рук.

По словам гигиениста, штаммы бактерий обладают способностью жить в условиях повышенной влажности и температуры от 20 до 50 градусов практически вечно, к тому же в таких благоприятных условиях они еще и размножаются. "Но на сухом столе или на поверхности огурца, который лежит на солнце, они быстро вымирают". Как замечает эксперт, причина распространения нынешней эпидемии до сих пор остается загадкой. "Однако фокусироваться только на огурцах как на источнике опасной инфекции было бы неверно. В противном случае меры предосторожности предотвратили бы случаи новых заражений. Ясно одно: где-то была допущена ошибка по части гигиены или даже продолжает допускаться. Но найти это место будет непросто".

Подготовил к печати Андрей СЕРГЕЕВ.

Как же уберечь себя от заражения?

Berliner Zeitung публикует рекомендацию Клауса-Дитера Застрова, главврача Института гигиены берлинской клиники Vivantes.

Специалист советует временно отказаться от употребления овощей в местах общест-

В Сеуле — обычный рабочий день.

ЭВРИКА!

ВОЗ: использование мобильных телефонов приводит к развитию рака мозга

Эксперты Всемирной организации здравоохранения (ВОЗ) впервые заявили о возможной связи использования мобильного телефона с развитием рака мозга, сообщает Reuters. Вероятно, риск возникновения злокачественной опухоли увеличивается от использования сотовых телефонов, сочли они, изучив исследования на данную тему.

В то же время доказательства взаимосвязи между звонками по мобильному телефону и возникновением рака "недостаточно определены для каких-либо серьезных выводов", цитирует выводы ученых BBC. Об этих выводах объявила группа из 31 ученого, представляющих 14 стран на заседании Международного агентства по изучению рака (МАИР).

В компетенции специалистов МАИР присвоить мобильным телефонам один

из следующих статусов: "канцерогенный", "наверняка канцерогенный", "возможно, канцерогенный" и "не канцерогенный". Эксперты остановились на третьем варианте — "возможно, канцерогенный" — из-за вероятной связи с возникновением рака головного мозга типа глиомы.

Ранее ВОЗ утверждала, что доказательств причастности излучения от мобильных устройств к возникновению у людей рака головного мозга не существует вообще. Новое постановление может заставить ВОЗ пересмотреть рекомендации правила использования телефонов, однако, по словам ученых, для того, чтобы дать точный ответ относительно связи излучения мобильных с возникновением рака мозга, необходимо провести еще множество исследований. "Пересмотр практически все акту-

альные свидетельства, рабочая группа классифицировала высокочастотные электромагнитные поля как потенциально канцерогенные для человека", — заявил Джонатан Самет, глава группы ученых МАИР, занимавшихся этим вопросом. По его словам, есть свидетельства того, что "мобильное" излучение может привести к развитию глиомы — одного из видов опухоли головного мозга.

О том, что постоянное воздействие радиочастотных сигналов может отрицательным образом повлиять на здоровье человека, ученые говорили неоднократно. Кроме того, многие владельцы телефонов жалуются на различные побочные эффекты от сотовой связи: частые головные боли, потеря памяти и концентрации, напряжение в барабанных перепонках и внезапные приступы усталости.

СЛЫШАЛИ?

Новая стратегия Пентагона по киберпространству

Она классифицирует кибератаки со стороны иностранных государств как акт агрессии и предусматривает возможность применения силы в ответ военной силой, сообщает американская газета Wall Street Journal.

Согласно новому документу, незадекларированную часть которого планируется обнародовать в следующем месяце, хакер может представлять для США такую же угрозу для ядерных реакторов, метро, трубопроводов и других стратегических объектов страны, как и войска враждебного государства. Как пишет Wall Street Journal, новая киберстратегия должна служить предупреждением потенциальным противникам о возможных последствиях кибератак на США. "Если вы отключите нашу энергосистему, то, возможно, мы сбросим ракету на одну из ваших дымовых труб", — сообщил изданию представитель оборонного ведомства,

комментируя документ. При этом документ также учитывает "эквивалентность" применения силы в случае кибератаки: если последствия хакерского нападения повлекут за собой гибель людей и масштабные разрушения, сопоставимые с вредом, которые наносят военные действия, то в этом случае возможно "применение силы" со стороны США. Решение о военном ответе на кибератаку также будет приниматься в зависимости от того, насколько точно возможно идентифицировать ее источник.

Поводом начать разработку подобной стратегии для США послужили последние попытки проникновения хакеров в информационную систему Пентагона, а также попытки вывести из строя компьютерную сеть иранской ядерной программы с помощью вируса Stuxnet.

Японские госслужащие теперь ходят на работу в джинсах и футболках

Джинсы, футболки и рубашки на выпуск — в таком облегченном виде можно с сегодняшнего дня являться на работу японским государственным служащим. Это решение принято, чтобы в жару снизить потребление электроэнергии, отключив или поставив на минимальные обороты кондиционеры в офисах. Еще в мае об этом заранее объявило Министерство экологии страны, передает ИТАР-ТАСС.

Из-за аварии на АЭС "Фукусима-1" и отключения из соображений безопасности ряда других атомных станций в Японии в ближайшие месяцы ожидаются проблемы с электроэнергией. Сейчас в стране пытаются расконсервировать ранее остановленные ТЭС, строятся новые газогенераторные объекты. Однако энергии может все же не хватить летом, когда в Японии непростой прожить без кондиционера.

В стране с мая госслужащих уже призвали приходить на работу без галстуков и даже пиджаков. В таком виде ходят и мно-

ЗАКУЛИСЬ

Карла избежала поцелуя с Кавалером

Участники саммита Большой восьмерки не стали демонстрировать солидарность с итальянским премьером, который всем жаловался на травлю со стороны судей, придерживающихся левых взглядов, пишет Стефано Монтефьори в статье, напечатанной в газете Corriere della Sera.

"Президент Франции Николя Саркози в качестве хозяина саммита принимал высоких гостей, обмениваясь с ними несколькими словами. 13 секунд Саркози уделил японскому премьеру Нато Кано, 20 секунд — британскому премьеру Дэвиду Камерону, 1 минуту 46 секунд он общался с канцлером Германии Ангелой Меркель. Более продолжительное время он уделил американскому и российскому президентам, Барак Обама и Дмитрию Медведеву. Итальянский премьер Сильвио Берлускони был единственным, кому не рукопожесала толпа. Саркози беседовал с ним 11 секунд. Быть может, это совпадение, а может, и первый сигнал политике, который когда-то умел навязывать свое шутливое настроение на международных саммитах", — пишет издание.

"Барак Обама продемонстрировал скорее удивление, чем понимание, когда Сильвио Берлускони попытался рассказать американцу о "диктатуре левых", установившейся в Италии. Дальше было еще хуже: на оче-

редной краткой церемонии перед началом рабочего ужина первая дама Карла Бруни-Саркози, стоявшая рядом с супругом, приветствовала глав различных государств ритуальным поцелуем. Берлускони, пусть даже он и соотечественник, не удостоился такой чести: лишь улыбки и вежливое рукопожатие", — сообщает корреспондент. "Во второй день саммита Кавалер в очередной раз решил организовать некое подобие двусторонней встречи с Медведевым, чтобы проинформировать его о ситуации в правосудии в Италии. Российский президент оказался чуть более сдержанным, чем Обама, но и он ограничился лишь тем, что терпеливо выслушал Берлускони без каких-либо комментариев".

"На саммите G8, демонстрировавшим солидарность с Японией, поддержку арабскому миру и помощь Греции, близкой к дефолту, солидарности в отношении итальянского премьера просто не было", — пишет автор статьи.

ЮБИЛЕЙ

Людмила БРЖОЗОВСКАЯ: «Я никогда не боялась возраста, но всегда хотела быть красивой...»

Завтра, 4 июня, знаменитая белорусская балерина Людмила Бржозовская отмечает 65-летие. А 10 июня в Театре оперы и балета — спектакль «Сотворение мира» в честь юбилея Людмилы Генриховны.

— К торжествам особо не готовлюсь — некогда, — сказала Людмила Бржозовская. «Народной Воле» накануне юбилея. — Да и с моими ресурсами особо не разгоняться...

Пресса не раз писала: «Когда Бржозовская только-только появилась на балетной сцене, девочки спорили, кто красивее — Одри Хепберн или она». Критики утверждали, что Людмила Бржозовская — единственная балерина, которой смотрят не на ноги, а на глаза.

Глазами и формами белорусской прима восхищаются до сих пор.

— Косметолога я не посещаю — некогда, — делилась секретами красоты Бржозовская с «Народной Волей». — Много хожу пешком. Если дома устаю очень или какие-то неприятности, плохое настроение, то я прихожу в балетный зал и... просто оживаю. Все недомогания как рукой снимает. Вот и весь секрет. Если говорить о здоровье, то меня всегда вытигивала дыхательная гимнастика по Бутейко. Она лечит и дает возможность чувствовать себя моложе.

Я люблю хорошо выглядеть на каких-то торжествах и приемах. Но не люблю каждый день пользоваться косметикой. Наверное, устала от грима на сцене.

Я никогда не боялась возраста. Но всегда хотела быть красивой. Каждый день. Правда, у меня не хватало на это сил. Я могу быть интересной и привлекательной женщиной, но, например, сейчас у меня нет стимула, чтобы начинать свое утро с макияжа. Чтобы женщина была женщиной, нужно влюбляться.

Людмила Бржозовская была первой Кармен, Евой, Неле, Фригидией, Машей, Возлюбленной в спектаклях «Кармен-сюита», «Сотворение мира», «Тиль Уленшпигель», «Спартак», «Щелкунчик», «Кармина Бурана», поставленных на белорусской сцене Валентином Елизарьевым. В театре говорят, что в обширном репертуаре балерины трудно выделить одну или несколько наиболее удачных работ. Каждая ее партия становилась высоким творческим достижением, своеобразным художественным открытием.

Таланту балерины рукоплескали зрители Венгрии, Финляндии, Индии, Монголии, Иордании, Кувейта, Румынии, Сингапура, Польши и других стран.

Сейчас Людмила Генриховна Бржозовская работает педагогом-репетитором Национального академического Большого теат-

ра оперы и балета Республики Беларусь. Среди ее учениц — уже известные балерины Ольга Гайко, Людмила Кудрявцева, Марина Вежновец, Марина Парамонова.

10 июня в «Сотворении мира» зрители увидят новую Еву: под руководством Людмилы Бржозовской эта партия готовится молодой солисткой театра Людмила Хитрова. В партии Бога дебютирует лауреат международного конкурса Игорь Оношко, партию Адама исполнит Денис Климух, партию Дьявола — заслуженный артист Республики Беларусь Константин Кузнецов.

Людмила Бржозовская говорит, что никаких сюрпризов в день своего юбилея не ждет.

«Главное, чтобы Людмила Хитрова хорошо станцевала, это меня очень порадует, — говорит Бржозовская. — Почему для меня это так важно? В театре я переключаюсь на другую волну. Я там не только отдыхаю, но и возрождаюсь...»

Марина КОКТЫШ.

ГРОМКОЕ ДЕЛО

Сестра Саши Варламова: «В наручниках брат был совершенно не похож на того Сашу Варламова, которого все знают и помнят...»

В начале этой недели руководителю Центра молодежной моды Саше Варламову предъявили обвинение. Известного дизайнера обвиняют в превышении служебных полномочий и хищении путем злоупотребления служебными полномочиями.

Как сообщает belta.by со ссылкой на данные следствия, с 2007-го по 2010 год Александр Варламов, являясь директором ЧУП «Агентство моды Саши Варламова», художественным руководителем центра современного стиля и моды «UNIVERSUM MODELS» управления по делам культуры БУ, а затем — начальником Центра молодежной моды этого же вуза (обе последние должности занимал на общественных началах), незаконно из корыстных и иной личной заинтересованности присвоил денежные средства. Они были выделены при командировании белорусских делегации под руководством Варламова в страны Европы для проведения фестиваля-конкурса «Мельница моды» — «Международная молодежная творческая мастерская».

По версии следствия, Варламов присвоил те денежные средства, которые были выделены участникам делегации на сучтоные расходы. Обвиняемый причинил этим действиями существенный вред правам и законным интересам граждан.

Как пишет БЕЛТА, Варламов в период с сентября 2009 года до декабря 2010 года с использованием своих служебных полномочий похитил денежные средства, выделенные БУ для финансирования деятельности Центра моло-

суда. Передачи на Оксестина, когда Саша был в изоляторе временного содержания, я носила каждый день. Недавно его перевели в СИЗО на Володарского, сейчас как раз передатку туда собираю.

После ареста видела его только однажды — его как раз привезли на очную ставку. Между нами было шагов десять-пятнадцать. Его привели в наручники. Он был совершенно не похож на того Сашу Варламова, которого все знают и помнят. Вид такой... убитый. Адвокат после последнего допроса говорила, что сейчас вроде бы он уже взял себя в руки, пришел в норму, стал спокойнее. А первое время, естественно, был весь на нервах, стал спокойнее. А первое время, естественно, был весь на нервах, стал спокойнее. А первое время, естественно, был весь на нервах, стал спокойнее.

Не только меня, многих удивляет, что Сашу Варламова посадили. Как-то не верится в то, что Саша — преступник. Мне звонят люди со всего мира, многих я даже не знаю. Выказывают слова поддержки, спрашивают, чем могут помочь. Татьяна Михалкова публично высказала Саше слова поддержки — это было буквально сразу после того, как его задержали. Катя есть портрет молодого Филарета кисти Исачева. Портрет должен быть в личной коллекции Владыки. Исачев много писал и дарил. Он был личностью бескорыстной. Может, потому ему Бог и открывал шлюзы духовные... В

Марина КОКТЫШ.

ФЕСТИВАЛЬ

Куды зніклі са «Славянскага базару» Анжэліка Агурбаш і Максім Галкін?

Літаральна за месяц да адкрыцця юбілейнага дваццатага фестывалю «Славянскі базар у Віцебску 2011» стала вядома, што з афішы зніклі канцэрты Анжэлікі Агурбаш і Максіма Галкіна.

Чаму так здарылася, высвятляла «Народная Воля».

Канцэртны план дваццатага «Славянскага базару» ў Віцебску істотна змяніўся. «Ахвярамі» перамен сталі аматары вакалу Анжэлікі Агурбаш і прыхільнікі гумару ў выкананні Максіма Галкіна. Менавіта гэтым артыстам не знайшлося месца на юбілейнай сцэне віцебскага амфітэатра. Агурбаш лічыць, што нагода трывялікая і зараз зразумелая для ўсёй краіны — фінансавы крызіс. У людзей проста няма грошай на канцэрты.

Спадарыня Агурбаш не ўтойвае, што на асабісты творчы юбілей у яе былі вялікія планы. Яна запісала некалькі новых кампазіцый з расійскімі і беларускімі выканаўцамі, а адну з песень Анжэліка стварыла са сваім шасцігадовым сынам Анастасам. Дарэчы, аўтар гэтай кампазіцыі — беларуска Валерыя Фомінава.

Між тым на афіцыйным сайце спявачкі пакуль няма інфармацыі аб тым, што зорка ўвогуле не з'явіцца ў фестывальным Віцебску. Магчыма, Агурбаш прыме ўдзел у зводных канцэртах. Але пакуль і гэтая інфармацыя не пацверджана.

Што тычыцца Максіма Галкіна, то ў кампаньёна прымадонны Алы Пугачовай бенэфісу на юбілейным «Славянскім базары»

не будзе дакладна. Плёткі кажуць, што квітка на яго шоу не расквалілася, а ганарар вядучы і парадыст запрасіў немаленькі. Прышлось адмовіць...

Такім чынам, радаваць наведвальнікаў фестывалю будуць іншыя артысты. Паранейшаму вялікім попытам карыстаюцца квітка на Алену Ваенгу і Любоў Успенскую. Акрамя і забавляць публіку будуць Валерыя Млядзэ, Валерыя Лявончыц, Мікалай Баскаў, Надзея Кадлушава і іншыя артысты. Чакаецца, што на сёлетнім фестывалі будзе пазакана шмат яркіх тэатральных пастановак.

АФІЦЫЙНА

Справа не ў грошах?

Насуперак чуткам аб тым, што канцэрты Анжэлікі Агурбаш і Максіма Галкіна ў межах «Славянскага базару ў Віцебску» адмянілі па фінансавых прычынах, арганізатары фестывалю сцвярджаюць, што справа не ў грошах.

«Мы не давалі інфармацыі аб тым, што канцэрты Агурбаш і Галкіна адменены з-за

грашовых праблем, — расправілі «Народнай Воле» ў дзяржаўнай установе «Цэнтр культуры Віцебск». — У іх могуць быць свае канцэртныя планы, у фестывалю — свае. У канцы кожнай афішы мы публікавалі спасылку на тое, што праграма можа быць зменена. Да фестывалю трохі больш за месяц, уяўляецца, колькі вады можа ўцячы за гэты час?»

ДАРЭЧЫ

Цяпер квіток на «Славянскі базар у Віцебску» можна набыць у любым горадзе

Для гэтага трэба проста зайсці на інтэрнэт-старонку kvitki.by і выкупіць білет з дапамогай банкарскай карты альбо замовіць па тэлефоне і пасля разлічыцца.

Касы kvitki.by адчынены амаль ва ўсіх гарадах Беларусі.

Марыя МАЛЕВІЧ.

ВІНШУЕМ!

Мітрапаліт Кандрусевіч: 30 год святарства

Днямі ў Мінскім архікатэдральным касцёле прайшла святая імша за нагоды 30-годдзя святарскага пасвячэння Мітрапаліта Мінска-Магілёўскага арцыбіскупа Тадэвуша Кандрусевіча. Узначалі яе сам арцыпасцір. Віншавальныя лісты Кандрусевічу даслалі Мітрапаліт Мінскі і Слуцкі Філарэт, старшыня Мінскага гарвыканкама Мікалай Лядуцька і ўпаўнаважаны па справах рэлігіі і нацыянальнасцяў Леанід Гуляка.

Беларускі Касцёл арцыбіскуп Кандрусевіч узначалі ўвосень 2007 года.

«Я 16 гадоў працаваў у Расіі і вось зараз з вялікай радасцю вяртаюся на сваю Радзіму, у Беларусь, — расказаў святар на адной з першых прэс-канферэнцый. — З аднаго боку, на старое месца працы, бо я тут працаваў як святар у Гродне, пасля ў 1989—1991 гадах як біскуп. Гэта быў час адраджэння Касцёла пасля многіх гадоў ганення. І тды за паўтара года працы ў Беларусі мне ўдалося адкрыць 97 закрытых касцёлаў, заснаваць семінарыю ў Гродне, якая ўжо выпусціла каля 160 новых святароў, што вельмі важна. За той час былі выданы першыя катэхізісы на беларускай мове, парадак святой імшы на беларускай мове. Але ў 1991 годзе слуга Божа Іаан Павел II паслаў мяне ў Маскву, дзе таксама ўсё прайшлося распачынаць з нуля. Зараз там Касцёл таксама добра стаіць на нагах, ёсць свая метраполія, 4 дзяццэзі, я заснаваў там семінарыю ў Санкт-Пецярбургу, якая ўжо выпусціла 45 новых святароў.

І вось я вяртаюся ў Беларусь. Я з радасцю прыняў прызначэнне Бенедыкта XVI».

За тры апошнія гады ў Касцёла Беларусі адбылося нямаля значных падзей. Адна з іх — афіцыйны візіт у краіну дзяржаўнага сакратара Ватыкана кардынала Тарчызія Бертонэ, які адбыўся ў чэрвені 2008 года. З таго часу Беларусь і Рымска-каталіцкая царква вядуць перамовы аб падпісанні Пагаднення аб супрацоўніцтве, праўда, да гэтага часу канкардат не падпісаны.

«29 мая Мітрапаліт Тадэвуш Кандрусевіч узначалі ў святую імшу ў Літве, у вількаўскай катэдры Адвядзінаў Св. Альбжыты. Там адбылася і яго сустрэча з аднакурснікамі. Менавіта ў Літве па-

чаўся шлях Тадэвуша Кандрусевіча як святара. У 1981 годзе ён скончыў Каўнаскую духоўную семінарыю і 31 мая таго ж года прыняў святарскае пасвячэнне з рук біскупа Людаса Павліоніса. Цікава, што да духоўнай семінарыі Тадэвуш Кандрусевіч атрымаў вышэйшую адукацыю ў Расіі, у 1970 годзе скончыў на «выдатна» Ленінградскі політэхнічны інстытут. У 1963 годзе, дарэчы, ён быў выключаны з фізіка-матэматычнага факультэта Гродзенскага педагагічнага інстытута ў сувязі з абвінавачваннямі ў тым, што рэгулярна наведвае касцёл і ўдзельнічае ў набажэнствах...

Вольга ГРЫНЯВІЦКАЯ.

ЗНАК СУДЬБЫ

Через 32 года белорусский коллекционер вернул на родину картину Александра Исачева

«Церковный смотритель» был написан в конце 1970-х и продан частному лицу. Затем следы его потерялись. Картина исчезла из страны. Как и многое из того, что создавал речичский художник Александр Исачев, чьи работы, хотя и не принимались на официальные советские выставки, были и остаются предметом страсти известных коллекционеров. Николай ШЛОМА — один из них. Он занимается исследованием творчества Исачева более 30 лет: собрал солидную коллекцию его картин, издал каталог. А о работе «Церковный смотритель», которую приобрел недавно, говорит, что мечтал о ней все 32 года.

— Работу я увидел в мастерской Саши еще в 1978 году, — рассказывает он. — Она мне очень понравилась. Необычная, трепетная. Я вообще узнаю Исачева без подписи: по глубокому драматизму, психологизму, по глазам его святых — они целюют и захватывают, забыть невозможно. Я хотел купить работу сразу, но Саша сказал, что она не закончена: «Потом приедешь, заберешь». А в Речичу я наведывался часто — это родина моей жены. У Саши, кстати, на стенах обычно висело по 20—30 незаконченных работ. Такая методика работы была: один пишет, над другим думает, третий подсыхает... Переделывает, переосмысливает... Но когда я приехал в следующий раз, «Смотрителя» уже не было. Унесли. У Исачева тогда наступил период, когда брали все! В мастерской ничего не оставалось.

— А ведь художник так и не получил академического образования...

— Саша был человеком на редкость необычным, с пытливым умом. Всю жизнь занимался самообразованием. Часто бывал в Питере, там проходил академию — в Эрмитаже, в Русском музее. Да, из художественной школы имени Ахремича его выгнали. Но как говорил он мне: «Я от этого ничего не потерял. Я знаю, что мне надо делать». Исачев был одарен от Бога. И самое удивительное, что он знал это, верил в себя. А обычно художник сомневается...

— То есть он не страдал, не комплексовал, что без диплома?

— Это же даже не интересно. Абсолютно! Он знал, что ему делать. Христианская тема в живописи была его лебединой песней. Он любил расписывать храмы. Сам приходил и просил расписать. Работал над Мозырским храмом, над Речичским. Это был духовный подвиг, потому что в 1973 году, потом в 1980-м перед Олимпиадой как неблагонадежного. Ставили перед выбором: «Напиши портрет Брежнева, мы тебя выпустим». Я спрашивал: «Ну почему не написал? Был бы зато на свободе». Он ответил: «Ты читал? А как после Брежнева писать святых? Какая принципиальная позиция! Умнейший человек, личность потрясающая. А в

деньгах, кажется, вообще, не разбирался. Вернее, не ценил их. Его обманывали, у него забирали работы. Он был как святой.

— А сколько стоили его работы по тем деньгам?

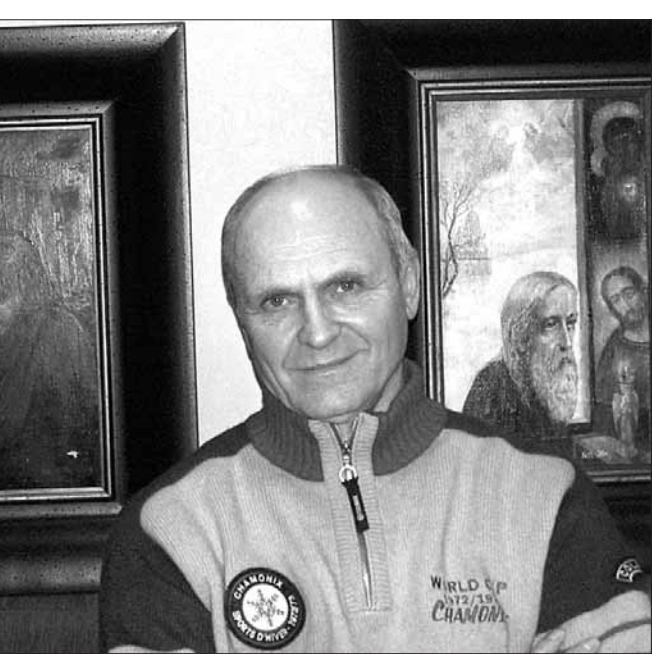
— В мастерской — от двух бутылочек водки до двухсот советских рублей. А в галереях питерских они были очень дорогие. Их увозили из Речичы в Ленинград и перепродавали за большие деньги. Уже тогда за валюту. Гениальную «Дриаду» из мастерской взяли за 10 рублей. Сидели и выжидали, как стертвятники, когда ему нечего будет есть... Были и такие. Один его натюрморт купили еще при жизни за 20 тысяч марок. Не у него, у галеристов! И то, что Михайлов (известный питерский коллекционер. — Е.М.) — бесбребренник, — чушь! Якобы его спасал, содержал... Ну давал ему на штаны, не больше... И вечно Саша ему был должен, Михайлов высчитывал за слайды, за трамвай, за жилье. Но Саша, надо сказать, был к этому терпим. Это как будто его лично укрепляло.

— Если у Александра Исачева так хорошо продавались работы, почему не на что было поехать?

— Я же говорю, он о деньгах не думал! Человек приходил в гости, если что-то нравилось — забирал! Бог дал ему талант, и Саше казалось, что он будет всегда. Но, как это ни грустно, потенциал человеческого не бесконечен. Саша скоро согрел. Стал плохо видеть... Ходил часами по комнате и плакал, давил на глаза, чтобы вернуть остроту зрения... Мне мама его потом рассказывала.

— Образ жизни подвел... Много алкоголя, стрессы... Это ведь правда, что он лечился в психиатрической лечебнице?

— Он страдал за убеждения, за христианскую веру! Его сажали в психушку несколько раз: в 1973 году, потом в 1980-м перед Олимпиадой как неблагонадежного. Ставили перед выбором: «Напиши портрет Брежнева, мы тебя выпустим». Я спрашивал: «Ну почему не написал? Был бы зато на свободе». Он ответил: «Ты читал? А как после Брежнева писать святых? Какая принципиальная позиция! Умнейший человек, личность потрясающая. А в

последний раз его в лечебницу посадил жена. Но это уже шест 1985 году, когда Саша был действительно надорван и психика его расшатана. Вы ж понимаете, столько лет каторжного труда, работа по 20 часов в сутки...

— Да... Но вернемся к «Церковному смотрителю». От вас он поначалу утпыл...

— Когда я увидел, что работы уже нет, я, конечно, расстроился. «Я тебе потом еще напишу!» — сказал художник. Но он не умел делать повторы. Тему приходил и больше к ней не возвращался. Тем более что «Церковный смотритель» — картина теплая, нежная, в своем роде уникальная. И вот — вы не поверите! — прошло ровно 32 года, столько, сколько прожил художник Исачев, и работа ко мне возвращается! Однжды раздаётся звонок: «Вы не хотите купить Исачева?» — «Хочу. Но надо посмотреть, Исачев разный бывает. Есть и под Исачева».

— Уже подделывают? Да, значит, наш художник по-настоящему знаменит.

— Ну конечно, много подделок. Потому что теперь он вообще дорогой художник. Работу привезли в Минск. Она была в Израиле, в США, даже в Арабских Эмиратах. Но кому на Ближнем Востоке нужна православная тема? Нико-

был оценен потомками. Эль Греко — через 150. «Сикстинскую мадонну» Рафаэля только через 150 лет, если не больше, открыли миру, а так картина висела в глухом монастыре. И вообще, надо ли выводить на мировую арену Исачева?

— Мне кажется, белорусские художники относятся к Исачеву с прохладцей, критически. Говорят, живопись непрофессиональная.

— Для меня это не показатель, во-первых. Во-вторых, это нормальная цеховая конкуренция. А вот пусть лучше попробуют продать свою маленькую работу за 5 тысяч долларов! Но, с другой стороны, надо признать — были у Исачева слабые места в живописи. Саша спешил работать. Заказчики — за спиной, а в доме нечего есть, а деньги уже дали вперед... И потом люди сами вырывали работы из-под его кисти, даже неоконченные. Теперь с ними неостается, перепродают, но у публики осадок, что художник — недючка.

Но это касается работ последнего периода. Саша нервничал. Сложная личная жизнь: жены... возлюбленные... Это надо признать: ему не повезло с женщиной. Вот мне повезло. Жена сказала: проживем один за другим, это подвиг с ее стороны. Так я состоялся как коллекционер. А Саше не повезло. Хотя его все любили. И он любил. Для него женщины были богинями. Он их очень идеализировал. Поклонился красоте. Любил ловкую, мудрую красоту. Его привлекали мифы. Он мечтал иллюстрировать Библию.

— Николай, почему вы не выставите свою частную коллекцию?

— Я человек другого поколения, другого воспитания. Мы прошли через советский пресс, помыслили те времена, когда у людей выворачивали карманы и спрашивали, почему у вас 100 рублей, а не 20. Ловили по баням, кинотеатрам: почему не на службе?

— Но вообще у вас есть сверхидея вашего собрания, вашего коллекционирования работ Исачева?

— Хочу большую книгу издать о нашем художнике. Может, это наивно, романтично, но хочу, чтобы его ангелы потрясли мир.

Елена МОЛОЧКО.

ЧЕТВЕРГ, 9 ИЮНЯ

Первый
06.00, 07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 15.00, 19.00, 23.35 "Новости".
06.05, 07.10, 08.15 "Доброе утро, Беларусь".

13.45 "Модный приговор".
14.50 "Понять. Простить".
15.25 "Хочу знать" с Михаилом Ширвиндтом.

РТР-Беларусь
07.00 "Утро России".
09.15 "Прямой эфир".
10.10 "Тунгусское нашествие. 100 лет".

12.00 "Суд присяжных".
13.25 "Прокурорская проверка".
14.25 "Давайте мириться!".
15.15 "Дело вкуса".

СТВ
06.00, 07.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 "24 часа".
06.10, 17.20 "Минщина".

09.00 "Пришельцы на чердаке".
Худ. фильм.
15.50 "Незнайка на Луне".
Мультсериал.

Мир
05.00, 06.00, 07.00, 08.00, 09.00, 10.00, 11.00, 12.00, 15.00, 17.00, 18.00, 21.00, 22.00, 23.00, 00.00, 01.00

16.05, 17.05, 23.05, 00.05 "Наши соседи-2".
18.25 "Акценты".
19.10 "Застава".

Белсат
07.00, 12.00, 17.00, 19.30, 21.00, 23.25 "Аб'екты".
07.20, 12.50 "Ранча Пёковая Сямёрка".

ШТО? ДЗЕ? КАЛІ?

4-12 чэрвеня

МІНСК
Вялікая зала Белдзяржфілармоніі
9 чэрвеня — Дзяржаўны акадэмічны сімфанічны аркестр пад кіраўніцтвам Аляксандра Ансімава.
12 — "Востраў Сахалін", канцэрт.
19.05 "Бульбаны". Мультсериал.

ПЯТНИЦА, 10 ИЮНЯ

Первый
06.00, 07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 15.00, 19.00, 23.30 "Новости".
06.05, 07.10, 08.15 "Доброе утро, Беларусь".

ОНТ
06.00, 06.30, 07.00, 07.30, 08.00, 08.30, 09.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00, 20.30 "Наши новости".

РТР-Беларусь
07.00 "Утро России".
09.15 "Прямой эфир".
10.10 "Мой серебряный шар. Лайза Минелли".

10.00, 13.00, 16.00, 19.00 "Сегодня".
10.20 "Развод по-русски".
11.10 "До суда".

14.05 "Маладыя таленты Беларусі".
15.00 "Добро пожаловать, или Соседям вход воспрещен".

06.05 "Тик-так".
06.20 "В гостях у Витаминами".
07.05, 08.05 "Юрка — сын командира".

СУББОТА, 11 ИЮНЯ

Первый
06.50 Мультфильмы.
07.15 "Иснась".
07.45 Слово Митрополита Филарета на Троицкую Родительскую субботу.

ОНТ
07.00 "Субботнее утро".
08.00, 09.00, 16.00, 20.30 "Наши новости".

РТР-Беларусь
07.00 "Залив счастья".
Худ. фильм.
08.35 "Юрмала".

10.20 "Главная дорога".
10.55 "Кулинарный поединок".
11.55 "Квартирный вопрос".

13.30 "Новые путешествия дилетанта".
14.00 "Воры в законе".
Худ. фильм.

08.20 "Экспериментаторы".
08.40 "Миллион вопросов о природе".
09.00, 15.00 "Новости Содружества".

ВОСКРЕСЕНЬЕ, 12 ИЮНЯ

Первый
06.35 "Легенды "Ретро FM-2008".
Концерт.
08.20 "Матушки". Док. фильм.

ОНТ
09.20 "Моя прекрасная няня".
Сериал.
09.55 "Высота". Худ. фильм.

НТВ-Беларусь
07.40 Мультфильмы.
08.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 "Сегодня".

11.35 "Солдаты. Дембель неизбежен!". Сериал.
13.25 "Здравствуй, доктор!".
14.00 "Сыщик петербургской полиции".

15.20 "Женская лига".
15.55 Гандбол. Чемпионат Европы-2012. Отборочный раунд. Россия-Беларусь.

17.15, 01.00 "Кин-дза-дза!". Худ. фильм.
20.00 "Вместе".
21.00 "Полночьники".

Address and contact information for the publication: Адрес редакцый: 220030, Мінск, вул. Энгельса, 34а. ISSN 2071-9647. 9 772 071 964 000 1 10 8 1